

SANDARA
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje \$2.50
Kanadoj ir Lietuvoj \$3.00
Pasci metų:
Amerikoje \$1.25
Kanadoj ir Lietuvoj \$1.50
Štelpimų kainas klavarkite laikra.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.

SANDARA

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by Lithuanian National
League of America.
Consisting of 83 Branches, Located
in all largest cities of the U. S. A.
Represents over 10,000 Lithuanians
in the City of Boston and about
700,000 in the United States.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 2408.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

KAJNA 5 CENTAI.

No. 5

So. Boston, Mass., Sausio (January) 29 d., 1925 m.

Metai XII

Gal Paleis Lietuvos Seimą

Klerikalai Nori Paleisti Seimą.

Mūsų korespondentas iš Kauno, laiške rašytam sausio 8 d., 1925 m., rašo: "Pasklydo pastaromis dienomis gandai apie Seimo paleidimą, žiniomis iš rimtų šaltinių, pagrindo neturi."

"Klaipėdos Žinios" iš sausio 7 d., 1925 m. turi pirmoje vietoje padėjusios klausimą: "Seimas bus paleistas?" "Rinkimai Klaipėdos krašte įvyks neužilgo?" Po šiais antgalviais rankomis statytomis raidėmis rašo "Klaipėdos Žinios": "Mūsų žiniomis Kauno politinėse sferose svarstoma galimybė paleisti dabartinį Seimą ir išrašyti naujus rinkimus, kuriuose dalyvautų jau ir pilnateisiai Klaipėdos krašto piliečiai."

"Lygiu laiku pasiekė mus gandai, kad rinkimai į Klaipėdos Krašto (Teritorijos) Seimelį įvyksiu neužilgo."

Nors pagrindo paleisti Seimą ir nėra, bet klerikalams nesunku kas nors išgalvoti ir pastatyti priežastimi Seimo paleidimui. Rinkimai pripuola kitais metais, bet šiemet yra "šventi metai," kuriais žmonės skaitlingiau lankys bažnyčias ir daugiau jų eis išpažinties. Todėl ar klerikalai norėtų praleisti šią progą? Šiemet rinkimus, kurių jie nebesitiki laimėti, klerikalams visgi būtų lengviau praveisti, negu ateinančiais metais. Prie to galbut, kad "krikščionys-demokratai" yra iš kalno prisirengę prie rinkimų ir mano užklupti valstiečius liaudininkus visai neprisirengusius. Taigi, netektų daug stebėtis, jei klerikalai Seimą paleistų šiomis dienomis.

Francuzai Jaučiasi Nuskriausti.

PARYŽIUS, sausio 22 d. Louis Marin čia laikė prakalbą, kuri užėmė keturias valandas laiko. Savo prakalboje jisai nurodė, kad Didžiojo Karo padaryta sutartis Verselėje buvus nevykus. Nes anglai ir amerikoniai neleido francuzams reikalauti iš Vokietijos atlyginti jų karo nuostolius. Esą praeitas karas francuzams atsėjo 232,000,000,000 frankų ir visa tai Francija turėjus panešti. Tačiau jei ne Francija, tai šandie Vokietija būtų bevaldišius Europą. Premjeras Herriotas dar nepareiškę savo nuomonės tuo reikalu.

Latvių Kova su Alkoholiu

RYGA. Latvijos Parlamentas pravedė įstatą draudžiantį pardavinėti svaiginančius gėrimus apšviatos įstaigose, teatruose,

parodose, fėruose, valgomų daiktų krautuvėse, ant laivų, traukiniuose, stotyse, etc. Be to draudžiama visur pardavinėti svaiginančius gėrimus nedėdieniais ir šiaip šventadieniais. Draudžiama ir toms įstaigoms, kurioms leista pardavinėti paprastomis dienomis.

Amerikos Konsulatas Japonijoje.

WASHINGTONAS. House of Representatives praleido bilių, kuris autorizuoja panaudoti \$1,250,000 pastatymui Tokijoje, Japonijoje naujo Amerikos ambasado ir konsulato namo. Tas bilius dar turės pereiti Senato svarstymą.

10 Policistų Neišgelbėjo 500 Svarų Motors.

NEW YORK, sausio 25 d. Dešimt policistų praleidė vieną valandą benešdami trepiais žemyn poniją Hildą Jacobson, kuri svėrė lygiai penkis šimtus svarų. Nežiurint to, kad policistai norėjo jai pagelbėti, ji pasimirė nuėsta ant antrų lubų. Mirties priežastis buvo širdies liga. Moteris neišėjo iš savo kambario per praeitus šešerius metus ir išlivos neišlipė per praeitus trejus metus. Ji buvo jau 55 metų amžiaus.

Policistai be Uniformos.

KANSAS CITY, Kans., sausio 25 d. Trumpoj ateityje čia bus panaikinta uniformuoti policistai. Tokių bus palikta tik 18. Kiti 80 bus be uniformų, jų nebus galima išskirti iš minios. Vietos majoras pareiškė, kad pastaruoju laiku uniformuoti policistai yra be vertės apsaugojime piliečius nuo banditų, nes vagys per daug lengvai gali nužiūrėti, kur policistas randasi ir kur jo nesiranda.

Brisbano Turtas.

NEW YORK, sausio 25 d. Arturas Brišbanas, pagarsėjęs Jungtinėse Valstijose redaktorius, kuris labai dažnai parašo prieš kapitalistus, yra gana turtingas žmogus. Šiomis dienomis jisai padarė sutartį su Ritz-Carlton Hotel kompanija, kuri išnuomavo jo trisdešimt aukštų būdinką, kuris atsėis jam \$3,500,000 pastatyti. Laike dvidešimt vienių metų, sulgy padaryto kontrakto su minėta kompanija, jam arendos įplauks \$10,000,000. Brisbanas (Arthur Brisbane) pasiima sau to namo 20-tą ir 21-mą aukštus, kur randasi daugia kambarių, negu Anglijos karalio Jurgio palociuje. Ir jo apartamentas bus didesnis, negu bile vieno milijonierio New Yorko.

Prie to milžiniško apartamento Brisbanas dar turi vasarnamį New Jersey'je su 30,000 akrų žemės.

Praeita dešimčia metų jisai pelnijo \$8,000,000 ant nejudinamo turto.

Gavo Atlyginti.

BERLIN, N. H., sausio 26 d. Šiame mieste, aukštesniam teisme prisaikintieji teisėjai priteisė mokyklos apšviatos komitetą užmokėti James Sweeney, iš Whitefield, \$2,185 už išvaramą jo sunaus iš mokyklos. Tėvas skundė mokyklą ant \$5,000 nuostolių, kurie buvę jam padaryta, išmetant jo sunų iš mokyklos. Vaikinas buvo išvartas iš mokyklos už atsinešimą į vieną mokyklos šokių lengvaus svaiginančio gėrimo. Mokytojai reikalavo, kad vaikas prižadėtų daugiau to nedaryti, vaikinas prižadėjimo nedavė ir todėl turėjo pasitraukti iš mokyklos.

Minyškos Nori Ženytis.

TOKIO, sausio 26 d. Budizmo pasekėjų kunigams pra leistina vestis, tuom tarpu to paties tikėjimo pasekėjams minyškoms uždrausta ženyti. Joms tas pagaliau atsibodo ir jos pasiryžo pakeisti savo tikėjimo patvarkymus. Trys tukstančiai minyškų rengia peticiją, kurioje bus reikalaujama panaikinti drausmę joms tekėti. Be to minyškoms dar reikalaujama, kad joms būtų leistina nešioti ilgus plaukus, vietoj juos trumpai kirptus, kaip kad dabar jos yra priverstos daryti.

Trumpesnės Darbo Valandos.

CONCORD, N. Y. Darbininkų komitetas turi prieš save bilių, kuriame reikalaujama, kad būtų sutrumpinta darbo valandos, arba kitaip sakant reikalaujama 48 darbo valandų savaitėi. Manoma, kad tas bilius bus lengvai praleistas.

Gimdymo Kontrolė.

DENVER, Mass., sausio 26 d. Kun. G. S. Lackland, pastorius Grace Community Church, iš sakyklos pareiškė, kad yra reikalingas moteris mokinti, kaip apsaugoti nuo gimdymo. Jisai davė moterims dešimt įsakymų, kurių trečias yra sekantis: "Tu neprivalai atvesti į šį pasaulį daugiau vaikų, negu tu gali gražiai juos išauklėti ir mokslus išleisti."

Toliau savo kalboje kunigas pareiškė, kad turtingos moterys galinčios kreiptis prie daktarų ir apsaugoti nuo gimdymo, jei tik jos nori. Bet kas kita yra su biednomis. Esą daugelis jaunų, apie 24 metus merginų-moteryų kreipiasi informaciją, kaip apsaugoti nuo gimdymo ir nusi-

JONAS MAKASKIS

Gerb. Jonas Makauskis, žymus Valst. Liaudininkų partijos veikėjas ir daug pasidarbavęs lietuvių tautos labui Lietuvoje. Taipgi p. J. Makauskis yra buvęs Lietuvos steigiamojo seimo Sekretorius ir vėliaus Seimo narys. Šiomis dienomis atvyko Amerikon su VARPO BENDROVĖS reikalais ir Moterų Globos komiteto reikalais ir podraug aplankys lietuvių Kolonijas, kuriose duos pranešimus iš Lietuvos žmonių politinio, ekonominio ir finansinio gyvenimo.

skundžia, kad tas joms reikiama savos rūšies vergija, bet prie dabartinių patvarkymų negalima joms pagelbėti.

Lackland pareiškė, kad jo bažnyčia yra pasirengus parupinti literatūros, nurodančios kaip kontroliuoti gimdymą, jei tik būtų jai leidžiama.

Tėvas ir du Sūnys Pasmerkti Miriop.

GREENVILLE, S. C., sausio 26 d. Senis Jerry Hester ir jo du sūnys, Charlie Hester ir Claude Hester, pasmerkti miriop už nužudymą Ed. Thackson, ukininko. Reikalauti kito tardymo jiems nebeleista.

Mirė Ypatingas Milionierius.

NEW YORK, sausio 25 d. Pasimirė čionai ypatingas milijonieris, Daniel G. Reid, kuris buvo vienas iš turtingiausių Amerikos piliečių. Laidojant šį milijonierį prie kapo buvo mažas šnelis, kuris ponui Reid atsėjo virš milijono dolerių. Jisai buvo vedęs vieną merginą, kuri kiek pagyvenus su juom užsimanė jį palikti ir paliko, gaudama iš jo \$300,000 ir paskui po \$30,000 kas metais. Bet ir to jai dar neužteko. Už kiek laiko jinai sumanė traukti savo buvusį vyrą į teismą ir reikalauti, kad jis atiduotų jai mažą šunytį, kuris buvo labai geras milijonierio draugas. Dėlto milijonieris Reid labai susirupino ir pasiėmė geriausius

dabar rankas sudėję laukia vasario 6 d., svieta "pabaigos." "Darbininko" skaitytojai laukė saulės užtemimo ir šunų kaukimo ir kačių kniaukimo sausio 25 d. Bet saulė užtemo sausio 24 d., 8 val. iš ryto, lygiai tą valandą ir minūtį kaip mokslas tikrino. Katės gal tik pas "Darbininką" kniaukė? Taippat bus ir su vasario 6 d. Bet visgi tas parodo, kad ne vien "Darbininko" štabe yra tokių žmonių.

"Sandaros" Byla.

Kartuvių promotoriaus Garmaus užvesta byla prieš "Sandarą" praeitą utarinką, sausio 27 d., dar nebuvo prasidėjus, nors turėjo prasidėti sausio 19 d. Užpraeitą savaitę prokuroras buvo užimtas kitomis bylomis, o praeitą panedėję "Sandaros" advokatas susirgo ir dėlto byla turėjo būti atidėta neapribotam laikui. Kun. Garmus yra atvykęs į So. Bostoną. O klerikalai nupuołę dvasioje, nes nieks jų nebetiki, kad kun. Garmus bylą išloštų.

Nušauta Keturi.

HERRIN, Ill. Praeitą subatą čia nušauta trys klaniečiai ir vienas anti-klanietis. Vienoj cigarų krautuvėj S. Glenn Young, Ku Klux Klan vadas, su kuriuom buvo ir jo du draugai bei klaniečių simpatizuotojai, Edward Forbes ir Homer Warren, susitikimo su Ora Thomas, šerifu, kuris buvo nusistatęs prieš Ku Klux Klan ir buvo senas Young priešas. Čia ištiko tarp jų saudymasi. Pasekmėje žuvo aukškėiau paminėti keturi vyrai.

Didelė Ekspliozija.

LEOMINSTER, Mass., sausio 27 d. Anksti šį rytą Šv. Cecelijos parapijinėje mokykloje įvyko gaisras. Nuostolį padaryta apie \$150,000. Penki ugniagesiai sunkiai sužeisti. Toj mokykloje mokytojavo seserys: ją laukė apie 1000 vaikų ugnies priežastis dar nesužinota.

Sekmadienio "Lietuvos Žinios."

"Lietuvos Žinios" praneša, kad pradėsiančios išeidinėti reguliariai sekmadieniais. Sekmadienių "Lietuvos Žinios" turės siandienos savo turinyje daug literatūros, bei aprašymų apie rašytojus ir jų gyvenimą. Linkime joms pasisekimo.

"Naujienos," Amerikoje, buvo pradėję eiti sekmadieniais, bet greitai sustojo. Paskui tulą laiką ėjo priedas prie subatos "Naujienu" numerio. Pagaliau ir tas priedas sulaukyta. Spėjama, kad "Lietuvos Žinios" turės geresnio pasisekimo, negu turėjo "Naujienos."

BUTLER, Pa., sausio 16 d. Clarence Brown, 26 metų vyras, nušovė Almą Double, 19 metų merginą, savo mylimąją. Tragedija įvykus dėlto, kad mergina atsisakius už jo eiti.

Laukė Svieta Pabaigos.

WASHINGTON, sausio 23 d. Čia randasi tula religijinė sekta, kuri turi savo bažnyčią po vardu Seventh Day Adventist Church of Takoma Park. Šitos bažnyčios vieną parapijoną, neva tai kok-sai pranašas, pranašauja, kad pasaulio galas ateis vasario 6 d., 1925 m., tai ateinančią pėtnyčią. Esą dievas iš aukštybių jai liepęs apreikšti pasauliui svieta pabaigą.

Daugelis tos bažnyčios pasekėjų patikėjo tai pranašystei ir išpardavė visus savo daiktus ir

A.L.T.S. REIKALAI

NAUJI NARIAI PRISIRASĖ PRIE ALTS.

- 5 kp. Baltimore, Md. Kazys Kubilius.
- 7 kp. So. Boston, Mass. Jurgis Žukauskas, Julius Samsonas, Zigmās Bareikis, Laurinas Mikulskis.
- 18 kp. Cleveland, Ohio. B. Jokubėnas.
- 45 kp. Cliffside, N. J. J. Maziulaitis, J. Latvis, M. Bulauskas, P-nia Karšokienė, F. Gričius, M. Rašimienė.
- 75 kp. Chicago, Ill. Ant. Zubrickas, J. Grigonis.
- 78 kp. So. Boston, Mass. Ona Šarkunienė, Elzbieta Janulienė.
- 81 kp. Hudson, Mass. Albertas Turiavičius, Vilimas Čėsna, Adomas Greška, Vladas Naumėika.

Sandarječių Domei.

Gerbiami draugai ir draugės Sandariečiai, šiuomi pranešu, kad šiame mėnesy bus išsiuntinėtis blankos nominacijai A. L. T. Sandaros Centro Valdybai narių, tad prašau visus kuopų narius, kad visi skaitlingai susirinktumėte į šiuos susirinkimus ir nominuotumėte žmones į Centro valdybą kitiems metams, jeigu numatoma reikalinga, t. prašau kuopų viršaičius šaukti specialius susirinkimus nominavimo valdybos reikalui. Nominacijų blankos su nominuotais kandidatais, tuojau turi būti gražinama Centro Raštinei.

A. L. T. S. Centro Sekr.
V. M. Čekanauskas.

NARIŲ IR SKAITYTOJŲ DOMEI.

Gerb. ALTS nariai ir "Sandaros" skaitytojai, kurie iš tamisų persikėlėte į naują gyvenimo vietą, prašome kogeičiausiai pranešti "Sandaros" administracijai savo naują antrašą, kad būtų galima tai įrašyti laikraštyje prisijūsti į naują gyvenimo vietą. Pasitaiko, kad tui mūsų nariai ir skaitytojai persikėlė ir nepraneša apie savo naują antrašą. Laikraštis bus gražinamas. Vėliau yra tokių atsitikimų, kad kuopų viršaičiai nukeičia narių pabarimus dėl nepakietimo jų; antrašų, kuomet viršaičiai absoliučiai nežino apie tokių narių naują antrašą, taip ir Centru yra sunku veikti prisurtime laikraštį esant tokiai padėčiai. Todėl, gerb. nariai ir skaitytojai, prašome prisijūsti savo žiurūs naujus antrašus kaip tik jau persikėliate naujon vieton gyventi.

ALTS. Centro Sekr.
V. M. Čekanauskas.

MUSŲ KONTESTO DARBUOTOJAI.

Mūsų Kontesto vajuas darbuotojai pastaruoju laiku rodos, kad nereikia, nes organe viskas tylu iš kontesto eigos. Patys kontestiniai nerašo ir nesigiria apie savo veikimą, tačiau reikia pastebėti, kad tui mūsų darbuotojai kas savaitė laipsniškai žengia pirmyn savo pasekmingame darbe. Iš pastarųjų dienų veikimo, pasirodo, kad Konteste bus laimėtojai brangiausių dovanų Levišauskas, Petryla, O. Palubeckienė, Lekys, ir Kontrimas. Apie p. Jakubauską čionais nekalbame todėl, kad jis mums pareiškė, jog išstosias iš Kontesto, tačiau mes kol kas netikime ir vargu jis pasitraus,

gal but tik paskalai eina idant kitus jo kompetitorius priversti nesivyti į lenktynėse.

Aukščiaus paminėti asmenys yra gerai stovinti lenktynėse ir tikimasi, kad jie bus pergalėtojai lenktynių. Antroj eilėj stovi šie mūsų darbuotojai: J. A. Karsokas, p. Paradnikienė, Tatarunas, Satas, p. Andriulienė, Virbickas ir kiti. Kai kurie iš jų yra vos tik ką stoję į kontesto lenktynes, bet labai pasekmingai veikia. Sunku pasakyti kas bus laimėtojai, tačiau kurie bus pergalėtojai, tie bus labai garbingai sutikti per ALTS. centro valdybą ir Kontesto komisiją kaipo mūsų garbingi veikėjai ir dovanos bus atiduotos su žymėmis už jų pasidarbavimą ir jų vardas bus užrekorduotas ALTS Istorijoj. Todėlei kiekvienas darbuotojas atmintite, kad tamistos ne vien tik dovaną laimėsite, bet kartu laimėsite nepamirštamą ir neišdildomą garbę Sandaros istorijoj.

ALTS. Centro Sekr.
V. M. Čekanauskas.

MUSŲ ORGANIZATORIAI.

Mūsų darbuotojai organizatoriai praneša, kad jų darbas eina pasekmingai kur tik yra laikomi susirinkimai ir kur tik mažiau ar daugiau yra aiškinama apie A. L. T. Sandaros tikslus bei politinį veikimą, tenai yra pasekmės darbo. Tas yra malonus apsiireikimas pas mus amerikiečius, nes iki šiolei mūsų visuomenėj mintis buvo, kad partija ar partijos lietuvių gyvenime mažą reikšmę turi ir jos yra nereikalingos. Tai buvo ir yra klaidinga nuomonė, tą jau visuomenėj pradeda suprasti ir todėl mūsų broliai organizuojasi.

Mes Sandariečiai, privalome visur ir visados būti aktyviais organizatoriais ir šią svarbią idėją, organizatyvų darbą tęsti kaip galima sparčiau. Jei mes padarysime pastangų visose kuopose kiek yra daroma tulose mūsų kuopose, tai mes kas savaitę sulauksime šimtus naujų narių, o tas yra galimas daiktas tik reikia veikimo ir gerų norų. Mūsų tulos kuopos yra didelėse kolonijose, kur tukstančiai mūsų viengienčių gyvena, bet šiose kolonijose daugiausia organizatyviam darbai tingumo, vienok turėtų būti priešingai. Mažos kolonijos, kur tik randasi po vieną mūsų inteligentą ar šiaip jau veikėją, tenai mūsų organizatyvis darbas eina labai rimtai ir sparčiai. Pasijudinkite draugai ir didžiųjų kolonijų, bukime vis organizatoriais, laikykime susirinkimus kotankiausiai, nes tas bus mūsų paakstinimu organizatyvin darban.

ALTS. Centro Sekr.
V. M. Čekanauskas.

MUSŲ PRIEŠŲ PAVYDAS.

Mūsų priešai, kurie save labai tankiai dideliais statosi lietuvių visuomenėj ir tuomi savo "išdidumu" nesigėdi skleisti visokių žemiausios rūšies klavstų bei kolonijų per savo organus prieš mus Sandariečius, mano tuomi suklaidinti visuomenę ir tuomet kaip "žuvis" visus žmones į savo bučį susivarys. Taip elgiasi mūsų klerų organai ir jų redžibatoriai, tačiau tie gaivalai gyvendami moraliaiame supuvime bei nestoję logikos, mano, kad ir visuomenę prives prie tos pačios nuomonės bei moralio supuvimo kaip jie patys esą, bet veltui jų trusas. Klerų organams yra labai pavydu, kad jų paskelbti vajai yra ne pasekmų. Klerų vadai mato, kad visuomenė nuo jų traukiasi ir ko daugiau klerai pradeda koliotis, tuo daugiau žmonių šalinasi jų abazo.

Kontesto Eiga

AUKSINIO KONTESTO REZULTATAI.

Skaičius Laipsnių (Points)

G. LEVIŠAUSKAS, Hartford, Conn.	1945
S. JAKUBAUSKAS, South Boston, Mass.	1166½
ONA PALUBECKIENĖ, So. Boston, Mass.	1137
J. LEKYS, Dorchester, Mass.	1135
PETRYLA A., Amsterdam, N. Y.	887½
B. KONTRIMAS, So. Boston, Mass.	580
ANDRIULIENĖ JULĖ, Chicago, Ill.	510
A. BUINICKIS, New Britain, Conn.	483
A. J. KARSOKAS, Cliffside, N. J.	480
J. VIRBICKAS, Pittsburgh, Pa.	411
SELVESTRAS SHATAS, Hudson, Mass.	380
S. KONTAUTAS, So. Boston, Mass.	327½
J. RAGELIS, New Britain, Conn.	270
V. A. VISMINAS, Cambridge, Mass.	247½
S. K. GRIŠIUS, Chicago, Ill.	230
M. KVARATIEJUS, New Haven, Conn.	310
ONA PAREDNINKIENĖ, Los Angeles, Cal.	300
M. L. MASONIS, Detroit, Mich.	260
J. ZUBRICKAS A., Bristol, Conn.	257½
S. TATARUNAS, Hudson, Mass.	190
R. PAPLAUSKAS, Pittsburgh, Pa.	180
A. GUMAUSKAS, Providence, R. I.	177½
J. TRIBULIAUSKAS, South Boston, Mass.	170
J. NAUBURIS, South Boston, Mass.	135
P-lė V. SAČIKAUSKAITĖ, Pittsburgh, Pa.	120
MIKAS BUDAS, Chicago, Ill.	105
K. KEIDOSIUS, Baltimore, Md.	88
A. KRIAUCIALIS, Worcester, Mass.	85
P. REMEIKA, Bridgeport, Conn.	62½
GRUBINSKAS A., Boston, Mass.	50
MOCKEVIČIUS A., Rochester, N. Y.	30

Klerikalams labai yra pavydu, kad "Sandara" turi gabius kolonijose veikėjus ir kad "Sandaros" vajuas gerai sekasi, tas klerikalų abaze daro didžiausią pavydą ir matydami klerų geliziai, kad tam pakenkti jų skleidžiami šmeižtai prieš mus Sandariečius negali, jie imasi naujų metodų Sandariečių darbams kenkti. Paprašo klebonus keikti "Sandara" iš sakyklų bažnyčiose, kas jau ir daroma tulose lietuvių parapijose. Bet tai mums Sandariečiams vis ant gero, nes turime dykai platų išsigarsinimą. Kalba apie kokią nors organizaciją arba biznio įstaigą, nepaisant kokioj prasmėj ar geroj ar blogoj yra geru dalyku. Žmonės kada girdi, kad kunigėliai iš sakyklų apie "Sandara" kalba, tai jie bando gauti tą laikraštį ir pamatyti į ką jis panašus ir seka jame raštus su tikslu gavimui informacijų. Pagaliau beskaitydami persitikrina, kad "Sandara" tai yra vietatinis laikraštis, kuris jiems vensta skaityti ir palieka gerais Sandariečiais bei "Sandaros" skaitytojais.

Todėl mes į šiuos klerų kliškus, nepaisant, kad jie yra šlykštūs, neprivalome kreipti domės, nes tie jų šukavimai ir įvairios melagystės jiems patiems karčiai kenkia. Tame reikale Sandariečiai ir korespondentai, darbuotojai "Sandaros", prašau tamistas visus nekreipti nei mažiausios atydos į klerų manevras.

V. M. Čekanauskas.

DR. J. BASANAVIČIAUS PAVEIKSLAS.

Sandariečiams jau yra žinoma, kad I-mas Sandaros Apskritys, yra nutaręs išleisti gerb. Dr. Basanavičiaus paveikslą.

Tat šiuomi pranešu kaip Sandariečiams, taip ir abelnai visai Amerikos lietuvių visuomenei, kad Paveikslas jau yra padarytas, per So. Bostono fotografą J. Stuką, kuris labai puikiai atrodo ir ant gražios popieros.

Šis paveikslas atvaizduoja tą mūsų Tautos žadintoją iš 1883 metų, tai yra iš tų metų, kada jis įkurė "AUSRA." Pertaigi, jis yra mums kiekvienam brangintinas. Paveikslo didym 14x19 colių, jo kaina tik \$1.00.

Sandariečiai bei Amerikos lietuviai, kurie norite įsigyti šį taip puikų ir branginantį paveikslą, malonėkite kreiptis prisijūsdami \$1.00 sekančiu Apskričio Sekretoriaus antrašu:

K. J. PAULASKAS,
327 E St., So. Boston, Mass.

B. KONTRIMAS.

Vienas iš Sandaros Kontesto vajuas veikėjų, taipgi p. B. Kontrimas yra vietos žymus darbuotojas, ypatingai daug darbuojasi prie Simano Daukanto Vaikų Mokyklos. Gerb. B. Kontrimas kaipo geras lietuvis, stojo į A. L. T. S. Kontestą ir labai pasekmingai veikia jame, tikimasi, kad p. Kontrimas bus vienas iš laimėtojų brangią dovaną.

p. Kontrimas, turi pasisekimą todėl, kad jis yra labai žinomas ir pažįstamas visiems visoj Bostono apielinkėj kaipo biznierių Real Estate Agentas. Taipgi p. Kontrimas lietuviams patarnauja apdraudimui namų nuo ugnies, taipgi p. Kontrimas yra Constable (Valdžios tarnas) ir įvairiais reikalais yra reikalingas lietuviams dėl patarnavimo.

B. Kontrimas yra laimėjęs Kontestą prie Lithuanian Agency So. Bostone, tai buvo antras praisas, p. Kontrimas sako, kad jis laimės antrą praisą ir Sandaros Konteste.

Į Darbą Chicagiečiai.

Nusiminimas, stoka energijos ir apatija pastaruoju laiku labai plačiai apėmė Chicagos Sandariečius. Kokis tai ypatingas upostovis pas visus jaučiamas. Nesinori tikėti, žiurint į senus veikėjus, kad jie, rodos taip nesena, kupini iniciatyvos, energijos, idealo, atsidavimo, pilni širdingumo — šiandie staugu butų atšalę, nustoję produktyvių pajėgų ir lyg, patys savyje pasitiekėjimo netekę, šaltai, pasiviai žiuri į gyvenimo bėgį...

Nejauku žmogui patekus į tokį susirinkimą, kur gyvybės dvasia yra marinama, kur girdima viengriaudžus nusiskundimai ir šalta, šalta atmosfera platinama...

Ir, naturaliai, kad tokiu upu, tokia liga laipsniškai ir kiti užsikrečia. Netenka ir jie noro dirbti, veikti, arti idealio darbo dirvonus. Dideliu pliusu prie dabartinio mūsų neveiklumo yra dar intrigos, pavydai, ypatingumai, kurie jau gan giliai s...

Įsaknis įleisti pačių Sandariečių tarpan.

Pavyzdin statau Vilniaus Valdybos Komitetą. Man rodos, ant kiek man teko sekti V. V. K. veikimą, kas, kas, o tautininkai ir jų vietinis laikraštis neturėjo moralės teisės ant V. V. Komitetu valdybos užsipulti, intriguoti. Tokia nekurių mūsų žmonių taktika yra, aiškiai, demoralizuojanti ir jiems patiems daugiaju kenksminga. Jei joje nematoma ir nejauciama — vėliau pasirodys. Geriau būtų visai užmiršti ir apie tai, užmiršti apie padarytas morales skriaudas varde mūsų bendros idėjos.

Dažnai mes vieni kitų nesuprantame, arba visai klaidingai suprantame. Tame tai ir glūdi, gal but, svarbiausia priežastis mūsų disharmonijos. Stoka tinkamo, širdingo, patikėtino žmogaus, tvirtos, energijos vado rankos — kita priežastis Chicagos Sandariečių neveiklumo. Stoka? — Ne! Žmonių, tikrų žmonių, energingų, apšviestų, idealistų mes turime daugiau, negu kitos partijos. Stokos nėra, bet, dėja, nepasitikėjimas, paviršutinumai, reikia pripažinti su apgailestavimu, yra.

Tačiau pastaroji priežastis gali but lengvai pašalinta mūsų pačių atvirumu, širdingumu, rimta darbuote.

O Jabar, kaip tik ir patogiausias momentas, patogiausias laikas, vėl Chicagos tautininkams-sandariečiams subendrinti, suharmonizuoti pajėgas, veikimą ir su senąja energija, senuoju upu rimtai, drąsiai stoti į platųjį tautinės darbuotės lauką. — Fraklinus ir didis tautinės idėjos darbas, mūsų pirmakunų pradėtas, turi, pagaliau užimti svarbią ir garbingą vietą Amerikos lietuvių gyvenime.

Tat Chicagos tautininkai-sandariečiai, į darbą! Ne mirtis tautinei idėjai, bet plati, laisva ir šviesi ateitis, kaip visa kulturingų tautų, turi mus jungti, turi kiekvieną sveikai protaujantį lietuvių rišti į kruvą, atskiros tautos kruvą, kovojančią už kultūrą, laisvę ir demokratybę su tamsybės apaštalais, prietarais ir anarchija.

Tautinėje idėjoje ir giliame jos supratime yra mūsų tautos ateitis.

Sandariečių gi tikslas — tautinė idėja. Todėl, vandan tos idėjos, stokime vėl į bendrą darbą, organizuokime plačiąją lietuvių išsiviją.

Perkunas.

CHICAGO, ILL.

North Side.

A. L. T. Sandaros 4-tas apskirtys per 23-čią kuopą, surengė prakalbas adv. Nadui Rasteniui, Liuosybės Salėje, sausio 10 d.

Pirm. p. K. Rugis, atidarė vakaro prakalbas, plačiai paaiškindamas šio susirinkimo tikslą, darstatė kalbėti gerb. Rasteni. Jis kalbėjo iš dviejų atvejų. Pirmoje kalboje, Rastenis priminė mums apie tuos laikus, kada spauda buvo uždrausta ir lietuvių tautai grėsė didelis pavojus. Bet, sako jis, buvo pasiaukavusių vyrų, kaip tai Vincas Kudirka, Basanavičius ir daugel kitų, kurie visą savo gyvenimą dirbo lietuvių tautai.

Vėliau, jau prisiminė apie kurimosis Lietuvos nepriklausomybės, jos tvėrimosi periodą ir sunkią kovą už įgytąją laisvę. Laisvę, kurią mes turime šiandie, yra sunkiai iškovota. Pažangai

ir laisvei ant kelio stovėjo ir tebestovi klerikalizmas, kaip juodas debesys. Jie bijo šviesos ir progreso. Lietuvos kunigija visur lenda ir kiša nosį suprantą ar nesuprantą reikalui.

Amerikos lietuvių laikraščiai esti labai mėgiami skaityti Lietuvoje, nes suprantamiausia kalba yra rašomi. Ot, čia kunigėliams parupo tie laikraščiai. Kun. p. Garmus ir apskundė p. Šiaikį, buvusį "Sandaros" redaktorių už patalpinimą korespondencijos, kurioj n. prieš kunigėlį nėra. Kalbėtojas kvietė paremti šią bylą, nes tai prieš visus pažangius lietuvius ji esanti. Jeigu pasisektų jiem duoti smugį "Sandarai," tai tuoj kibtų ir prie kitų. Bet galiu užtikrinti, sakė Rastenis, kad kunigėlis nelaimės.

Pirmininkas pakvietė pp. K. J. Semašką ir St. K. parinkti aukų; aukavo šios upatos: N. Dubauskas, studentas, \$5.00; Klerikalas \$2.00; po \$1.00: F. Harmonas, R. Saikus, M. Matulis, X. Saikus, A. Volta, V. Šliauteris, P. J. Kirpikas, Vaidilu sunus, K. Kairys ir Dr. A. Mautvidas Po 50c.: J. Mickevičia ir Katalikas; po 25c.: pp. F. Prusis ir J. Jankus, studentas. viso susinkta \$18.50.

Po rinkimų aukų kalbėjo adv. St. Kodis. Jis kalbėjo trumpai, bet palietė daug svarbių klausimų. Gerb. Kodis yra žinavas politikos, todėl jis tik faktus kelius parodė mūsų kunigų veivimo.

Vėl antrą atvejį kalba adv. Rastenis apie Sandaros organizaciją ir mūsų draugus Valst. Liauciniukus. Jis kvietė pažangius lietuvius dėtis prie A. L. T. Sandaros ir kovoti su... prieš du trustus: Romos ir Maskvos. Kaip bolševizmas taip ir klerikalizmas žada žmonėms rojus. Girdi, mes katalikus nesmerkiam ir jie nekalti daug rimtų katalikų čia su mumis ir nemėmia kunigų politikos. Mums pažangiesiems reikia organizuotis, prisidedant prie "Sandaros."

Turiu pridėti, jog gerb. Rastenis geras kalbėtojas ir rimtas. Jo kalba buvo žingėidi ir maloni klausytis.

Kražių Ksaveras.

CLEVELAND, OHIO.

Statoma "Algis ir Giedrutė." Vasario 8 d. vietos Sandaros 18-ta kuopa ruošiasi prie didelio perstatymo — statoma penkių aktų tragedija krikščionijom dienų, iš pradžios 13-to šimtmečio, kuomet Lietuvių žemes pradėjo veržtis krikščionybės apaštala. Veikalas parašytas K. S. Karpavičiaus, ALTS. Apšvietos Komisijos pirmininko. Visa vietos kuopa deda didžiausias spēkas to perstatymui geram pasisekimui, nes kuopai rengiantis prie Seimo reikalinga bus pinigų.

Prie lošimo dalyvauja keletas gabiausių vietos dailės mėgėjų spēkų, kurioms dalyvaujant pirmesniuose perstatymuose atliktai gerai, todėl ir šiame atsitikime viskas puikiai išeis.

Prakalbos.

Sausio 20 d. čia laikė prakalbas adv. N. Rastenis, Sandaros vice-pirmininkas, kuris grįžo iš Chicagos ir užsuko pas mus. Publikos buvo pusėtinai, ir viskas išėjo gražiai. Surinkta įvairiais budais keli desėtkai dolerių "Sandaros" bylai su Garmum. Kuopa iš savo izdo aukavo \$10.

Sausio 21 d., adv. Rasteniui pribuvus į Clevelandą, tą vakarą, Sandariečių burelis turėjo pasitarimą organizacijos ir abelnai visuomenės reikalais.

Seimas.

Sandaros kuopos neužmirškite, kad Seimas šiomet įvyks Clevelande. Clevelandiečiai su aplinkinėmis kolonijomis, su Apskričiu, prie Seimo smarkiai ruošiasi. Koresp. 0.

TURGUS

Anksti dar ryte, per miegus jau girdėtis dundėjimas ratų barškantių per akmenius, bil-dančių per medinį tiltelį. Žmonių šukavimai, vaikų linksni balse-liai, galvijų baubimas, ubagų maldaujanti prašymai, reta linksmo bernelio daina — tai simfonija, skubinanti miestelio link, paliekanti savo aidą, kuris atkartotinai atsivaizduojantis į negatyvę mintį, keičia ją į pozityvę, prašalindamas miego ukanas.

Pabudus, ta harmonija versta vercia tuoj keltis pažūrēt į procesiją, kurios balsai piešia tokį spalvuotą vaizdą minty. Pro langą ložą slenka ilga, be pradžios, be galo, paroda. Kelias pilnas gyvumo. Pravažiuoja padva nešanti vyrą ir dvi moteris, sargiai sėdinčias tarp vežamų parduot produktų. Štai brička, prie kurios galo prištas kumeliukas. Basas berniukas veda dvi žalias karves. Sena bobutė neša mažytį baltai rausvą paršiuką. Mergina, pasikišus viršutinį an-daroką, permetus surištus čėve-rykus per petį, saugiai neša kiaušinių pintinį. Eina ir važiuoja kaip kurie tuščiomis, kurie vakare negrįš namon tuščiomis. Mirga panorama, kaip kinema-tografo margas vaizdas.

Gražu žiurint iš tolo, bet ne gana to. Norisi išeit, įsimašyt į minią, tapt dalimi tos gyvos srovės. Išėini, plauki kartu su ja. Palengvel, nejučiomis, prineša prie turgavietės.

Marguliuoja šimtai galvų: moterų skepetuotos galvos — raudonos, žalios, mėlynos, baltos; margos; vyrų tamsios mučės; ponų bryliuotos skrybėlės; mili-cijantų mėlsvos kepurės; pane-lių, ponaičių vienplaukės galvos. Visos juda iš vietos į vietą, for-muodamos nuolat — besimai-nantį kaleidoskopą.

Priėjus arčiau, matosi deta-liai: vežimai sustatyti aikštės pakraščiuose, žmonės, budelės, žmonės, stalai, ir vėl žmonės, vi-sur žmonės.

Vieną ilgą stalą apspitę jau-nuoliai perka pirmus žalius agurkus, eina šalin grauždami pasigardžiuodami. Berniokas stovi vienas prie "ledų" kubilo. Niekas nuo jo neperka. Argurkai gardesni už jo "sakar-marozą." Prie kito stalo, šventablyva mo-teriškė, išskleidus savo ražančių, škaplerių inventoriją, laukia da-vatkėlių pareinančių iš bažny-čios.

Ten, užkampyje, kaimo kava-lieriai, atsisėdę prieš juoda maršką, pozuoja dėl paveikslo.

Aklas, vienrankis ubagas, iš-tiesęs ranką, atsklaupęs mel-džiasis graudenančių balsu, pakė-lęs nereges akis į dangų —

—Tė-ve mu-sų...

O čia prie pat kelio tupi pseu-do-ubagas, šnairiai žiurdėdamas per mėlsvos akinus. Nusmaukęs nosį į apiplyšusį skverną, tampo ruskurusią armoniką, giedodamas —

—Šven-na-tas-a An-a-ta-nai.

Moterėlių, merginų atyda su-traukta prie galanterijos bude-lių, kur sukrauta žibanti karie-liai, sagutės, ir visokie "pasi-strajinimai." Vyrų mieruojas kepures su blizgančiom zacir-kom.

Sena bobutė ant aukšto veži-mo, ilsis po ilgo derimosi, valgo juoda duoną, atspiaudama po šmotelį lašinių, pavilgydama kiekvieną kasnį baltu iš bonke-lės skystimėliu.

Zydeliai laktos nuo vieno prie kito ieškodami vištų nusipirkt šabasui.

Dvi jaunamartės, bene pirmu kartu pasinaudodamos savo gas-padinystės privilegijomis, nusi-

perka po indą sviesto; radusios po dešimtį centų pigiau pas kitą, bėga pas pirmą pardavėją gra-žint nupirktą sviestą, atsiimt li-tų. Šioji, iškolijusi raustančias jaunas poniutes, paeina nepri-ems sviestą.

Kitam šone, augaloti ukinin-kai perka dalgius. Iš tolo girdisi skambus "cvan-cvan-n-n" išban-domų dalgių.

Prie karčiamos, svieto dau-giausia. Vidurys to balto "vie-nas.

Didysis Vadas.

Vertė Jonas Valaitis ir Andrius Kazūkuskas.

(Tąsa)

Komendanto pareigas, iki su grį-šiant, Smitas pavedė kapitonui Argeliui, o likusiems kolonistams patarė kuoatsargiausiai Eivyenti.

Netrukus, burys išsirengė į kelionę. Vadovaujant kapitonui Smitui, ekspedicija tuojau per-žengė jų kranto ribas. Buvo tai gaivinantis vasaros rytas. Ant dangaus nė debesėlio, jos mėlynė, tartum, šaipėsi žygiuo-jantiems narsuoliams. Paukščių balsai skambėjo įvairiausias melodijas. Briedžiai, starnos bu-riais bėgiojo, bet jų kareiviai ne-šaudė. Kolonistai miško slėniu tvarkingai žygiavo pirmyn, ap-žiurdami medžius, akmenis, krumas, tikėdamiesi kur užtikti laukinių. Visi buvo pasiruošę, laukdami užpuolimo, bet raudon-odžių nei lygumoje, nei slėnyje nematyti. Aplinkui viešpatavo klaiki tyła, tartum, čia nėra žen-gusi žmogaus koja. Po kelių valandų kelionės, kapitonas susto-jo pailsiui: pasirinko patogią vietą, šalia upelio ir susėdo tan-kioje žolėje. Drauge su kapito-nu, atsisėdęs ir kareivis Tomas, dalyvavusis vienoje ankstesnėje ekspedicijoje, buvęs laukinių nelaisvėje ir pabėgęs nuo jų į Meksiką.

—Kaip manai, Tomai, — paklausė jį kapitonas, — dėlko raudonodžiai mus neužpuola, o rami-šiausiai leidžia mums keliauti pirmyn ir net duoda pasilėsti? —Jie, tikriausiai, kovoja su savo nuolatiniais priešais — mo-hikanais ir irokezais, — atsakė Tomas, — bet vis dėlto, jie mus nenuleidžia nuo savo akių, ir aš persitikrinęs, kad čia kur nors netoliese pasislėpęs jų žvalgas, beto, mus labai daug. Pamėgin-kim mes pasidalyti dalimis, ir jėiti giliau į mišką, kaip tuoj praskambės jų kariški šauksmai ir susvilps vilycios...

Supyskėjo miške šuvis, per-traukė jiems kalbą; visi pašoko iš vietų, bet kapitonas davė žen-klą stovėti tyliai, o Tomą pa-siuntė į žvalgybą. Tomas ilgai negrįžo, o kareiviai, neišleisdami šautuvų iš rankų, nekantriai lukė jo. Pagaliau, sugrįžęs To-mas, linksmai tarė: —

—Musų sargybinis guviai pa-šovė vargšą laukinį, ir kada aš prisistartinau, jįsai gulėjo jau ne-gyvas; tuomet aš tyliai pradėjau slipkti krumais, kad nučupčiau ką nors jo draugų, ir pasiūščiau "medžioti" į jo bočių amžinai "žaliuojančius miškus." Prieš mane sumirgėjo koks tai sudžiū-ves laukinis, bet staiga dingo krumuose.

Neužilgo kapitonas davė žen-klą pasiruošimui į tolimesnę ke-lionę. Sudundėjo bugnas, ir kolo-nistai žengė pirmyn. Kiek pažy-giavę, iš slėnio, įėjo į viešai žalią pievą, už kurios, tolumoje juoda-vo amžinai miškas, bet jie da-bar nežinojo į kurią pusę eiti, norėdami pasiekti priešininkų sodybas, ir pradėti atvirą kovą už užvaldymą Virginijos, Tomas

nuolyno" prisigrūdęs pilnutėlis. Per jo slenkstį nuolat vaikščioja —vienai jeina tuščiomis, kiti išeina pilnomis bonkų rankomis, tretį stovi čia-pat prie durų, tuš-tindami bonkas, skubindami pa-sirūpint pilnas.

Judėjimas, bruzdėjimas tęsiasi visą dieną be paliovos. Vakarop, pradeda skirstytis. Vežimai pa-eiliui slenka į nusileidžiančios saulės spindulius, nyksta iš akių. Lieka kurti, nyki tyła, aprauk-dama vėl mintį raminančiais miego debesiais, kurie, užsiklo-dami vienas kitu, išnaikina ašt-rius dienos vaizdus...

Auksutė.

mas su šiomis vietomis irgi vi-siškai nebuvo susipažinęs. Jis tik patarė įlipti į aukščiausią medį ir gerai apsidairyti. Tuoj vienas kareivis įlipo, ir iš vir-šaus pranešė, kad jis pievos aukštumoje, žolėje mato visą bu-rį nuogų kunų. Tuomet kapito-nas įsakė pievą siaučiant ratu, žengti pirmyn. Nesuskubo kolo-nistai nueiti iki pusei pievos — kaip raudonodžiai pasirodė ant-rame pievos gale, pamisškėje. Kareiviams į laukinius prisitai-kius, jie staiga dingo: ir keletu šuvių tapo sužeistas į koją vie-rias laukinis; kareiviai jį pavijo, surišo jam rankas ir atvedė pas kapitoną.

Belaisvis, nežiurint žaizdos skaudėjimo, išdidžiai ir ramiai žiūrėjo į savo priešus. Spėjęs pa-matyti Tomą, kuris, matyt, anuomet buvo pas jį nelaisvėje, savotiškai kranktelėjo, kas pas laukinius reiškia netikėtą nusi-stebėjimą. Kapitonas ir kareiv-iai atidžiai žiūrėjo į gražios su-dėties laukinį, kuris į juos ne-kreipė mažiausios domės, bet žiūrėjo į toli. Savimi jis atvaiz-davo tikrą indijono kareivio ty-pą: viena galvos plaukų dalis skutama, kita ilgais plaukais, kurie papuosti erelio plunksno-mis, kas reiškia aukštą kilmę ir ypatingą garbę. Aiškūs jo veido bruožai, nors žandai ir atsikišę, lūdių jį esant širdingą ir savęs vertą žmogų. Jo kaklą puošia briedžio dantų ir meškos nagų karoliai; per petį permestas krepšelis su nuodingomis vily-ciomis, kaire ranka atsirėmęs į lanką. Jis buvo apsiirėngęs stin-nos kailių; plati krutinė ir mus-kuluotos nuogos rankos; ant krutinės istatuiruotas mėlsvas vilkas ir kabojo daugybė skal-pų, o už šikšninės juostos užki-šti peilis ir kirvis, kurių rankėnos dailiai iš akmens išdirbtos. Ap-siavęs odiniais randalais.

—Mano brolau, dar mane ne-uzmiršai? — kreipėsi Tomas į indijoną.

—Pas Tomakiną geros akys: baltasai žmogus kada tai malė pamunkisų moterims grūdus, — su paniekinančia šypsena atsakė laukinis.

Tomas linksmai išvertė kapi-tonui pašiepantį priminimą, kad jis kada budamas pas indijonus nelaisvėje, dirbęs sunkų darbą. Tai pasakęs, Tomas vėl kreipėsi į indijoną vadą:

—Tomakinui nėra ko bijotis, —tarė jis, — baltieji draugai jį neriš prie kančių stulpo, kaip de-lavarai, mingai ir irokezai; jie perriš jo žaidžą ir jį išgydys.

Laukinis su nepasitikėjimu pažvelgė į Tomą; jis nesuprato, kaip galima taip kilniai elgtis su priešininku belaisvėje.

—Mano raudonodis brolis pa-matys, — tęsė Tomas, — kad baltieji neatsilygina piktmu už piktą. Tomakinas — didysis va-das, eis su baltaisiais žmonėmis, gyvens jų sodybose ir rukys tai-kos pypkę prie jų lauzų. Kiskų Čikahominų šelies Pauga-

Kaip matyt, šie viliojantieji prižadai nė kiek nepaveikė į raudonodį vadą: jis rimčiausiai pažvelgęs į Tomą, nė žodžio neat-sakė.

—Baltiesiems reikia duonos. Taigi Tomakinas turi nurodyti kelią į pamunkisų kaimus; mai-nui, už duoną, vaisius, raudon-odžiai gaus gražių papuošalų.

—Mėlynasai Vilkas niekuo-met neparodys savo brolių pė-das, — rusčiai atkirto laukinis. Girdėdamas tokį atsakymą, Tomas nė kiek nenusiminė. Jis pradėjo girti vadą, tikėdamasis paveikti į jo savimeilę.

—Mano brolis — Vilkas iš Mėlynųjų kalnų, — sako jis, pa-gerbdamas, dasilytėjo vado nuo-gą krutinę su vilko atvaizdu; — aš daug pasakojau baltiesiems bro-liams apie narsųjį vadą, kurio tik kariško šauksmo mingai dau-giau bijo, nekaip kitų priešų kir-vių. Baltieji moka gerbti narsuo-lius, ir todėl ir tave nesukaustė, mano brolau, ir neatėmė ginklus, o musų didysis vadas tamstą lai-ko save svečiu ir galit, kada tik norėsit, grįžti pas savuolius. Pir-miausiai, žinoma, pavaišins jus ugnies vandeniu: tai narsuolių gėrimas.

Išgirdus šiuos žodžius, raudonveidžio akyse sužibėjo lauki-nis džiaugsmas; degtinės jis buvo gėręs tik vieną sykį, ir at-simena, koks tai kaitinantis pa-sitenkinimas.

Nelaukdamas jo atsakymo, Tomas padavė savo žygiuotės bonką, pilną degtinės, kurią in-dijonas ištuštino vienu atsikvė-pimu. Tomas gi, pasinaudodamas proga, įtikinėjo jį toliau:

—Mėlynasis Vilkas baisus mingams, bet tylus, kaip stirna, prieš savo vientaučius. Nejaugi Tomakinas pamiršo, kad jį kada-tai nuskaudė Paugatanas, jėga paimdamas jo dukterį ir žmoną į savo sodybą?

Indijono juodos akys užsidegė grąsinančia ugnimi, jame suje-to keršto troškimas, ir jis užki-musiu balsu prabilo:

—Mėlynasis Vilkas niekuo-met neužmiršta kruvinosios nuo-skaudos!

Tuoj jam pateikė dar vieną bonką degtinės. Ji gerai indijoną įkaitino, nuo ko jis suriko tvir-tai pasiryžusiu balsu:

—Einam! Mėlynasis Vilkas nuves baltuosius brolius į raudon-nyjų sodybas. Ten jie ras daug duonos!

Kapitonas davė žerklą ruošti į kelionę toliau. Bežiurint, visas burys nužygiavo į tolumoje juo-duojančią pamiškę, pirm visų žengia sužeistasis indėnų vadas, kurį du kareiviai pritaikė. Jie sunkiai keliavo bent keletą va-landų, žengdami siauru, ką tik matomu takeliu. Beeidami, išėjo į didelę žalią lygumą, kurioje vingavo platus ir švarus upelis; tolumoje, miško kalneliuose stuko sojo triobelės. Tai buvo Pau-manrių kaimas, didžiojo pamun-tano gyvenamoji vieta.

(Bus daugiau)

Ant Kapinių.

Gera ir ramu Ant kapinių, Svajoti, liudėt Toli nuo žmonių...

Sielos gilumo Žmonės nežino, Skausmų gi — bangos Jų nebaugina...

Kaip ramu vienam Kentėti, svajot, Žmonės ramumo Negali juk duot!

Niekas netrukdo Banguoti mintim, Kaip gera kentėti Nematant kitiem...

Gera ir ramu Kapynė sėdėt, Toli nuo žmonių Svajoti, liudėt.

J. Medžiaušis.

SIETYNAS.

Rašo A. A. Tulys.

Vardą Sietynas kartą turėjo maža, slapta draugijėlė, gyvuojanti Mariampolės apieinkėje. Draugijėlės tikslas buvo platinti musų raštą tarp lietuvių, ypač sodiečių. Tai buvo apie trydešimts metų tam atėj. siaučiant žiauram caro persekiojimai Lietuvoje.

Mažai aš buvau girdėjęs apie Sietyną. O vienok tai buvo hero-jingas musų tėvynainių pasiau-kojimas Lietuvos labui. Savo leiku Sietynas lošė svarbią ir drąsą rolę musų gyvelime.

Kartą, bėpetaujant vienam restorane, aš išsikabau apie Sietyną su gerb. Vincu J. Šlia-ku-Stagaru, buvusiu "Sandaros" redaktoriu. Ir kagi aš iš-girdau? Ogi sužinojau, kad p. Šliakys buvo Sietyno užmanyto-jas. Tada aš priminiau jam, kad tai būtų labai reikalinga paru-pinti spaudai Sietyno istoriją. Ilgai nekabant, mudu priėjome prie to, kad Šliakys sutrauktai pasakoj man Sietyno istoriją, ką aš užsirašiau sąsiuvinin.

Klausyti pasakojimo apie Sietyną iš lupų žmogaus, kuris bu-vo jį įkūręs, man buvo didžiai malonu ir tiek pat svarbu. Ma-nau, ir kitiems bus žingeidu iš-girsti apie Sietyną, kurį kaiku-rie baigiame užmiršti, o kiti gal dar ir nežinome, kas per vienas buvo tas Sietynas. Juo svarbiau, kuomet pasakojimas yra iš pa-ties Sietyno autoriaus lupų, to-dėl ir autentiškas.

Šiandie, budami apsivertę lie-tuvių kalba spaudinta literatu-ra, mes vargu begalėtume įsi-vaizduoti, kaip Lietuvos skaitan-tai visuomenė sutikdavo lietuviš-ką knygėlę bei laikraštį kokį trydešimts metų tam atgal, kuomet ėjo nežmoniškas caro persekiojimas musų rašto, kuomet laikyti lietuvišką knygėlę savo namuose reikė, kad tu ga-li bile dieną pasijusti beesas Si-bire. Tai mes nors dalinai gali-me suprasti, atsiminę, kad daug musų tėvynainių supuvo Sibire, arba mirė nuo kazokų kulku dėl lietuviško rašto, vienok jo neiš-sižadėjo.

Tais tamsiais laikais nieks musų kalba nebuvo spaudzina-ma Lietuvoje. Tas buvo daroma tik Amerikoje ir Vokietijoje. Bet užsienio spauda peržengti Lietuvos rubežius turėjo labai labai didelio vargo ir pavojaus. O jei dalis užsienių literatūros ir patekdavo į Lietuvą, tai ačiu tik tiems, kurie rizikavo ne tik savo laisvę, bet ir gyvastimi. Dėl to tai, nors ir atsiradavo tokių drąsuolių, bet jų buvo la-bai mažai. Buvo mažai, tačiau visgi buvo. Vieni jų už tą pasi-šventimą savo kraštui iškeliau-davo į Sibirą suputi, kiti stodavo į jų paliktas pėdas ir švietimo darbas Lietuvoje vargais-negai-lais žengė vis pirmyn ir pirmyn. Kol, pagaliau, ir pačiam carui įkyro bedrausti lietuviams lietuvišką raštą. Ir ant galo, kol mu-sų atžygiota prie to, kad šiandie Lietuvoje ne tik ką, bet turime ir savo Valstybę.

Tarp anų juodų laikų drąsuo-lių, kurie herojingai statė pavoj-un net savo gyvastį, radosi ir Vincas Šliakys. Iškartojisai vienas, neorganizuotai sklėdė po sodžius ir miestelius lietuviškas knygas bei laikraščius. Vėliau pradėjo tą patį daryti jau orga-nizuotu būdu, tai per čia kalba-mą Sietyną.

Platinti literatūrą Lietuvoje Vincas Šliakys pradėjo 1890 ne-tais, pasirodžius "Lietuvos ūki-ninkui." Vieną gražią dieną Šliakys parašo laišką į Tilžę, Marti-nui Jankui, už klausdamas jo, ar kartais nebutų galima gauti tuomet išleistas Skirmontaitės "Lietuvių Istorijos" ir Tilžėje pradėjusio eiti "Lietuvos ūki-

ninko"? Bet belaukiant nuo Jan-kaus atsakymą, Šliakiui dingo ir viltis ką išgirsti iš Tilžės. Nes praėjo savaitė, praėjo kelios sa-vaitės, pagaliau praėjo ir keli mėnesiai, o Jankus kaip neatsi-liepia, taip neatsiliepia. Tik vie-ną pabirusią rudens dieną neti-kėtai užėina į Šliakio namus jau-nas, užsiauginęs mažus usiukus ir barzdele, gražiai apsirėdęs po-naitis. Pasisako esąs Petras Pet-raitis. Po trumpų ceremonijų vaikas užklausa Šliakį:

—Ar Tamsta esi rašęs laišką Martynui Jankui?

Nesaugu buvo prie to prisipa-zinti, bet Šliakys pasidrasinęs prisipažįsta.

Netrukus vaikas ištraukia iš užančio "Lietuvos ūkininką" ir reikalautą knygutę. Tas Šliakį labai nudžiugina. Negana, kad gauta prašyta literatūra, bet dar sueita ir į pažintį su vaiku-nu, kuris gal neatsisakys ir dažniau aplankyti šio kampelio, užneš-damas tokių brangių dovanų iš užsienio. Taigi, du jaunuoliai, du idealistai, kurie visa širdimi geidė platinti musų raštą Lietuvoje, suprantama, suėjo į pažintį labai simpatingai, dedami didelės vilties vienas į kitą.

Taip, bet ar galima žinoti, kas už kito dantų? Ar galima kitu pasitikėti, turint su juo tokią trumpą pažintį, kuomet čia visur aplink tave žandarai šnipinija? Juk pasitaiko, kad jis kalba į ta-ve žalčio malonumu, kol išgauna iš tavęs ko jam reikia. O paskui, jis tave šaltai išduoda žanda-rams už keletą grivinių, ar ką. Taip juk dažnai pasitaiko. Gal ir tas svečias, Petras Petraitis, taip jautęs, kalbėdamas su Šlia-kiu, nežiurint kad jūdviųjū idea-liau buvo vienas ir tas pats ir kad emė jį džiaugsmas suradus nau-ją bendrąbary. Nes dailus ponai-tis, paprašytas, nakvoti pas Šlia-kį atsisakė. Nežiurint tai, kad buvo jau vėla naktis, kad lauke šėlo šaltas rudens vėjas su lietu-mi ir kad kelias buvo labai pa-šlapęs. Vėlai naktį, per darganą ir purvyną vaikas bevehojo bristi keletą viorstų į Šunskus, pas arčiau pažįstamą draugą, negu nakvoti su Šliakiu, Moko-luose.

Matai, Petras Petraitis yra Petras Petraitis. Gal kas turi jau parengtas kartuves ant jo galvos, kas žino? Jis juk velka ir velka knygas bei laikraščius į Lietuvą... Užsukti pas lietuvių su laikraščiu bei knygute jam buvo jau nepirmas kartas. Bet nakvo-ti pas nepažįstamą, tai...

Čia gal ateis kam į galvą paklausti, kas per vienas buvo tas Petras Petraitis, kuris buvo kar-tu ir drąsus ir bailus? Ar dar te-begyvena tas musų pasisventė-lis? Taip, tebegyvena. Jisai da-bar gyvena Brooklyn, N. Y. ir turi ten atsidaręs agenturos ofi-są. Juo yra musų veikėjas P. Mikolainis. Anais laikais, atsar-gumo dėlei, kaip daug kitų, taip ir jis, Mikolainis buvo žinomas po slapyvardžiu "Petras Petrai-tis," o Prusuose — M. Noveskis. Tiek dėl to.

Grįžtant prie dalyko, reikia pabrėžti, jog susipažinimas tų dviejų jaunikačių buvo vaisin-gas. Nes netrukus Petraitis-Mi-kolainis turėdavo gana apščiā li-teratūros Šliakiui pristatyti.

Tuo laiku Vincas Šliakys paži-nojo vieną Lietuvai atsidavusį kunigą, kuris driso platinti so-diečiuose lietuvių raštą. Juo bu-vo kun. Kazys Matulaitis, iš Bi-tikų (Suvalkijoj). Kun. Matulai-tis kalbėdodamas dalindavo jiems lietuviškas knygas bei laikraš-čius. Tai buvo nepaprastos drą-sos kunigas. Dabar jisai gyvena Londone, kur, rodos, turi savo parapiją. Kartą-kitą Šliakys pa-daręs jam pastabą:

(Bus daugiau)

JONAS BULSKIS

ANDRIUS ZINKEVIČIUS.

JONAS BULSKIS yra vienas iš žymiausių dainininkų Naujojo Anglijos. Jis turi didelį ir malonų baritono balsą. Kada Jis apie linkęs lietuvių kolonijose pasirodo scenoje, tai tiesiog publika ovacijas jam kelia.

ANDRIUS ZINKEVIČIUS, taipgi yra žymus dainininkas. Jis turi aukštą basso balsą ir su J. Bulskiu daugiausiai dainuoja duetus, kurie žavėte žavi klausytojus.

Šie du žymus mūsų dainininkai So. Bostono Sandariečiai, pastaruoju metu važinėja po lietuvių kolonijas Naujojo Anglijos su 1-mo Sandaros Apskričio trupe, kuri duoda koncertus ir Pralkabas. Kurioje kolonijoje minėta trupė pasirodo visur padaro didžiausį įspūdį. Lietuvių visuomenė tēmykite busiančius minėtos trupės parengimus.

Dainininkas- Artistas Pranas Rimkus.

Atsiminimai.

(Tąsa.)

Ir ant rytojaus visą dieną klumbrinėjau nuo vienos vietos į kitą. O vadas jau nei akių čia neparodė. Tik kuomet sulaukiau daugiau vyrų iš kitur, tai žiuriu, ir vadas jau atsirado. Dar pasirodęs, pasigyrė, kad girdi, jis atvedęs daugiau vyrų man pagelbon. Gavęs daugiau vyrų pastaciau didesnę sargybą, parvykau vakare namo į Palangą maisto pasistoroti. Krautuvėn paprašiau ko man reikia, atsisėdau kol prirengs mano užsakymą, ir kaip negyvas užmigau. Mane led pribudino, taip buvau privargęs tą naktį ir dieną, kaip niekad savo gyvenime. Pasiėmęs produktus sėdau ant pabalnuto žirgo, nunešiau savo sukilėliams užkandų. Per tą laiką vadas padaręs baisiausių špōsą, išgązdino net mūsų štabą. Vadas pamatęs ant kalnelio per mišką pajuryj švieselę mirgančią, tuoj nieko nepatyręs prie telefono, telefonuoja štabui, girdi, jau francūzų laivas atplaukęs su prodsektoriais švituriuoja. O ištirus pasirodė, kad nieko panašaus; tik bereikalo pats vadas išsigando ir visą štabą suklaidino. Gerai, kad greitai pribuvau. Iš Palangos sugrįžęs, radau vadą V. net pabalusį iš išgąščio. Tik paspėjau prijoti prie durų kur buvo mūsų burys, be žado pribėgo prie manęs vadas V. Girdi, nelaimė! bėgk, jok kogreičiausia į pajurį kiek ten yra atplaukusiu francūzų kariškų laivų, tuoj tuoj skubėk kogreičiausia iširti ir sugrįžti atgal. Nebelipau nei nuo žirgo, spustelėjau kolniais švytkui į pašonis; šis šoko visu smarkumu. Lyg žaibas nuskrudau į pajurį. Nagi, žiuriu nieko panašaus! Už miško, pajury ant kalnelio žvejų namelis, viduje, prie lango sėdi moteris ir ant mestuvų suka siulus. Tiesa, iš tolo per pušų lapus-spiglius tamsoj, o ypač dar turint baimės, kiek atrodė keisti mirguojanti šviesos spinduliai. Tuoj davėme žinią štabui, kame dalykās. Tuomet vadui nuo vyriausio štabo klievo vėlnių, ir kitko.

ėjome pusėtinai burelis. Apie 40 vyrų iš viso jau buvome. Karkillbek apleidome apie 5 val. vak. Kol nuėjome į Torsterei, (dabar Giruliai), buvo jau gerokai sutemę. Girulių stotyj radome jau pusėtiną burį jaunuolių belaukiančių parėdymo. Mudu su vadu pasiteiravome, ką daryti. Pasirodė, kad mes pataikėme į tokį laiką ateiti čia, kad vyresnysis kuris tuom reikalu čia laukė ir nesulaukė mūsų į laiką nuėjo vėl į pirmą poziciją, iš kur buvo atėjęs. Kiti nieko tikro nežinojo ką mums patarti. Kiti jau ėjo į pirmas pozicijas be parėdymo. Mūsų vadui pasirodė, kad čia nėra jokios tvarkos, girdi, jeigu taip, tai aš toliau neinu, veltui savo galvos nekėsiu; jeigu jūs norite, eikite, o aš grįžtu atgal. Tuomet aš pradėjau koliot vadą už tokį jo pasielgimą, pridurdamas, jeigu nori grįžti, tai nors mūsų visų nedemoralizuok. Žmogutis susisarmatino ir namo negrįžo. Pagaliau susitvarkėme kiek ir drožėm į priešakį Klaipėdos link. Čia jau buvom didokas burelis pilksermiegių, klumpuočių, ir kaliošuočių, visi kai vienas ėjome ranką ranson. Tik ant nelaimės mūsų vadas, kuris vedė mus visus pasiklydo. Įvedė į tokią balą, kur gerokai sušlapome. Po balą pavedžiojęs, vėl nuvedė atgal į Gerulių stotį. Čia daugumas savanorių buvo tuo nepasisekimu pasipiktinę ir daug sugrįžo visai mus pametę namo apie kokį 80 žmonių netekome. Dar butų ir daugiau grįžė, bet mes jau pradėjome šaukt, ramint, kad ir mes sušlapom, vienok nebėgam. Tame pradėjo nusiramint. Antru sykiu vedė geriau šią apielinkę žinās žmogus ir pagaliau nuvedė į vietą. Čia atvykę išgirdom žvalgų šaudymu susinešimą. Nors iš pradžios perėjo per visus kokis tai šiurpulys, bet tuoj pasijutome dar keistesniais. Mus nuvedė į

viena didelę šaltą, kai ledaunę, karčemą pasilsėti ir pavakarėniauti. Jau buvo apie 11 val., bet toj karčiamoj nieko neturėjo, kaip tik juodos kavos, be cukraus. Mat, Klaipėda jau buvo senai atkirsta, taip kad niekas negalėjo nieko gauti. Susiradom šiokių-tokių žabgalių, užsikurėme geležinį pečiuką, pradėjome šildytis ir gerti kad ir juoda be cukraus, bet šiltą kavą. Nors juoda kava pilvus kiek sušildėme, bet alkį nesuslopinom, valgyt norėjosi labai. Lietuvoje kiek nors pavaikščioji ant lauko tyrame ore, tai toks epetitas atsiranda, kad gatavas gyvą šunį suvalgyti. Kiek pailsėję pasiuntėm keletą vyrų pastoroti šiaudų, mat manėme čia numigti kiek, bet ant nelaimės neteko. Tik pasidriekėm po pluoštelį šiaudų ant žemės ir vos paspėjome įsitiesti, dar kits ir užmigė resuspėjo, įbėga vyriausio štabo pasiuntinys ir sušunka: Vyrai, ant kojų! Visi kai perkunu trenkti, šoko iš minkštų šiaudinių patalų, kad net dulkių debesys pasirodė. Sustojome pirmiausia pertikrinome savus ginklus, ar yra tvarkoj susirikiavome. Čia davė mūsų buriui tam tikrą vardą ir numerį ir parėdymą, dar pasakė karštą karišką prakabėlę, ir marš numaršavom į pirmutinę eilę mušio zonoj. Čia išsisklaidė, į griovelį sugulę, pradėjom traškint. Kadangi mes ne daug šuvių teturėjome, tai atsargiai vartojome. Paleidžiam kelius šuvius į priešą ir vėl kenčiam susitraukę. O priešas bagotas šuviniiais, pleškina, kad net miškas traška. Tratina be sustojimo kokią 10 minučių.

(Bus daugiau)

JUOKAI.

Vienas kunigas užtiko nedėlios dieną kelis vyrus lošiant iš pinigų. Vienam jų kunigas ir sako: —Ar tamsta nežinai, kad yra griekas lošti šventą dieną? Tas jam atsakė: —Taip, aš žinau, tamsta. Bet tikėk man, kad aš ir užsimoku už savo griekus.

Ji:— Aš nenoriu tavęs nugazdinti, bet aš pasižadėjau Stasiui praeitą vakarą.

Jis:— Tai aš palausiu kitos nedėlios.

Kada šeimyna susilaukia trečio mažučio, galima spėti, kad ta šeimyna divorso neims.

Teisėjas:— Pasiaiškink, dėlko tu jį mušei?

Kalėnys:— Buvo taip teisėjau. Aš sapnavau, kad esu prie gerų pietų, kur randasi kepta žąsis, vynas ir viskas, kuomet tas kalėjimo paukštis ėmė ir išbudino mane pirmą, negu aš gavau kšni paragauti. Aš taip perpykau dėlto, kad turėjau kibitį jam į sprandą.

NAUJI LEIDINIAI.

“CHORO REPERTUARAS,” mėnesinis leidinys. Leidžia Antanas Bačiulis, 421 Sixth st., So. Boston, Mass. Šis pirmas numeris yra už tris mėnesius. Jame tilpsta sekančios dainos: Jovare “Liaudies Dainiui,” Keršto šir-

dies “Šienapiūtė,” Liaudies daina “Tėvynėn,” Liaudies daina “Vaziavau Dieną” ir Venožio “Bėda.” Visos penkios dainos A. Bačiulio suarmonizuotos. Veikalas atseina 75 centai. Chorams nuskaityma nuošimtis.

“Gamtos Mokslo Vadovėlis, J. Trojanovskio, 198 p., kaina 6 Litai, “Kultūros” B-vės leidinys.

“Augalas ir jo Gyvenimas,” J. J. Trojanovskio, 189 p., kaina 6 Litai, “Kultūros” B-vės leidinys. “Stebuklai ir Paslaptis,” N. R. Fubakino, 239 p., kaina 5 Litai, “Kultūros” B-vės leidinys.

“Tukstantis ir Viena Naktis,” vertė B. Grigaitytė, 298 p., kaina 6 Litai, “Kultūros” B-vės leidinys. “Kultūros” Bendrovės adresas yra sekantis: “Kultūros” B-vė, Dvaro g-vė 83, Šiauliai, Lithuania.

WATERBURY'S

MIESTAS SU 116,366 Gyventojų

IR PRAMONĖS TERITORIJA SU 160,000

Centras Misingio Išdirbystės Pasauly.

Lietuvių gyvenimas WATERBURY yra pasekmingesnis negu bile mieste Amerikoj. Praturtėjimas Waterbury šimtą kartų lengviau atsiekti negu bile kuriame mieste Amerikoj. Waterbury's yra Centras industrijos. Šiame mieste įsigyti biznis ar kokia nuosavybė yra lengviau negu bile kitame mieste. Kiekvienas biznis ar nuosavybė įsteigta auga ir bujoja pasekmingiausia.

LIETUVIAMS GERIAUSIAS PATARNAVIMAS

Lietuviai gali užėti pas mus ir rasti geriausius patarimus bei pirkimus Namų, Biznių. Taipgi padarome visokius kontraktus dovėnastis ir kitokius patarnavimus suteikiamie. Pardudame Farmas visoj apielinkėj arba Conn. Valstijoj pigiausiomis kainomis. Kas nori įsigyti Namus, Ukes (Farms) ar kokius kitus biznius, prašome kreiptis į mūsų kontorą, o mes tamistoms duosime šimtus visokių pr ogų įsigyjimui namus, Ukes, biznius.

NOTARAS AMERIKOS IR LIETUVOS.

Pas mus galite buti aprupinti visokiais reikalais padarymui visokių dokumentų, davernasčių kaip čionais Amerikos valstybėj taip ir Lietuvoj. Patarnavimas teisingas, informacijos dykai. Galima kreiptis per laiškus.

L. G. Natkevičius

8 John Street,

Waterbury, Conn.

Jau Susekta ir Atidengta

“BURTININKE”

Aprašoma: Burtininkų, raganių ir velnių galybė. Kaip ir iš ko padaroma burtai-monai; Dideli juokai; Meiliški burtai, ir tt. Todėl “Burtininkas” vertas tukstantūis dolerių, bet pennumeratos kaina metui TIKTAI \$1.1 Dėk dolerinę laiškān ir adresuok LIET. ŠVIET. KNYGYNAS 3106 So. Halsted St., Dep. 8, CHICAGO, ILL. (4-8)

M. Svilpa & J. Nixon

Real Estate Agentura Miesto Nejudinami turta ir ukės ant pardavjimo. 518 Main St., Hartford, Conn. Telephone 2-6518.

Res. W. Newton 1463-W.

Lietuvys Advokatas

Veda visokias provas, kaip tai: civiliskas ir kriminaliskas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo. FRANAS J. KALINAUSKAS 414 Broadway, S. Boston, Mass Ofiso Tel. S. B. 441

Mūsų Daryti Paveikslai Visiems Patinka.

JURGIS STUKAS Fotografas.

Padarome dailius paveikslus: Vestuvių, Šeimynų ir Pavienių. Užlaikom visokios rūšies rėmus ir darom didelius paveikslus. 453 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 0464-J.

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H.S. Stone O.D.

Akių Specialistas 399a BROADWAY, Tarpe E ir F gatv., So. Boston.

LIETUVIS GRABORIUS

Šiuomi pranešu vietas ir apielinkės lietuviams, jog laidotuves aprupinu kogeriausiai ir už pigiausia kainą negu kiti. Į apielinkius miestukus važiuoju ir už tai nieko nerokuoju. Dieną ar naktį kreipkitės šiuom antrašu: P. J. AKUNEVICIUS 258 W. Broadway, So. Boston, Mass. Office Tel. 381. Gyvenimo Tel. 0183-W. 820 E SIXTH ST.

Tel. So. Boston 270.

DR. JOHN MacDONNELL, M. D. Galima susikalbėt ir lietuviškai Ofiso valandos Ryttais iki 9 val. Po pietų 1 iki 3. Vakaris nuo 6 iki 9. 536 Broadway, So. Boston.

Sandaros Spaustuvė.

ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS.

Geriausia ir prieinamausia Lietuvių Draugijoms ir spausdinti visokius spaudos darbus, Kontsitucijas, Knygas, brūšius etc. SANDAROS spaustuvė yra Lietuvių visuomenės spaustuvė, o ne pavienio asmens biznis, todėl ir kainos ant įvairių spaudos darbų yra prieinamesnės. Draugijos, Klubai ir pavieniai asmenys biznieriai kreipkitės prie SANDAROS spaustuvės, o gausite teisingą patarnavimą.

SANDARA

327 E Street,

So. Boston, Mass.

SAVAITINIS VISUONENĖS, POLITIKOS, LITERATUROS IR MOKSLO LAIKRAŠTIS,

EINA KAS ŠEŠTADIENIS.

Kaina metams Suv. Valst. \$2.00

Pusei metų 1.00

Užsienyj ir Lietuvoj met. 3.00

Pusei metų 1.50

“Varpas” yra laisvos ir pažangiosios minties laikraštis, teisingai nušviečia pasaulinę ir ypatingai Amerikos politiką, paduoda daug žinių iš Lietuvos ir tvirtai stovi už nepriklausomos, laisvos ir demokratingos Lietuvos ir Lietuvių reikalus. Jei nori gerų ir teisingų žinių, užsirašyk “Varpą.” Siųsk pinigus šituo adresu:

“V—A—R—P—A—S”

3251 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Lietuviai Amerikoje.

DETROIT, MICH.

Nemalonus atsitikimas tarp kun. Jonaičio ir J. R. Aukštolio. Vienas taip pasakoja; kitas — kitaip. Kur teisybė?

Pabaigoj praeitų metų pas mus pasitaikė nors nemalonus, bet labai užimantis atsitikimas. Vietinis lietuvis, J. R. Aukštoelis, gerai užsivedęs ir plačiai žinomas žmogus, tapo areštuotas kun. Jurgio Jonaičio namuose ir dikciai apmuštas. Areštuotas už prievarta išreikalautą tukstančių dolerių iš kun. Jonaičio. Kun. Jonaitis, kaip teko girdėti iš kitų ir matyti anglų laikraščiuose, pasakoja, kad buvęs telefonu jįsai buvęs pašauktas į Aukštoelių namus prie ligonio. Bet kuomet ten nuėjęs, tai Aukštoelis atstataęs jam revolverį ir pareikalavęs iš kunigo tukstančio dolerių. Kunigas neturėjęs su savim tiek pinigų ir parašęs Aukštoeliu vardu čekį. Bet Aukštoelis negalėjęs tų pinigų iš banko išimti, nes kunigas pasiskubinęs pranešti bankui, kad jo čekis ant tukstančio dolerių būtų neišmokėtas. Tada Aukštoelis telefonuoja kunigui, kuris pasikviečia Aukštoelį į kleboniją, pažadėdamas jam ten užmokėti reikalavjamą sumą pinigų. Tuom tarpu kunigas iš kalno pasirupino policijos agentų ir laukia Aukštoelio. Kun. Jonaitis atskaito Aukštoeliui tukstančių suženklintų pinigų, matant pasilėpusiems dektetyvams. Tuoj po to seka Aukštoelio areštas. Tai maždaug tokia istorija iš kunigo pusės. Ji gali būti teisinga, bet atrodė labai keista; vietos lietuviai, kurie arčiau pažinojo Aukštoelį, negali atsisėbėti. Nes jiems neišaiškinama, kaip Aukštoelis galėjo būti ant tiek nesuipratęs žmogus ir tokiuo neduodriu būdu reikalauti iš kunigo tukstančio dolerių.

Dabar paklauskime, kaip Aukštoelis tą patį atsitikimą nupasakoja.

J. R. Aukštoelis gyvena 1415 Twenty-second st. Kun. Jurgis Jonaitis gyvena 8300 Longworth Ave. Apie keturias mylias toliu nuo vienas nuo kito. Jonas Aukštoelis apsidėvė praėitą rudinį ir tūri gražią, jauną pačią. Pasak Aukštoelio, kun. Jonaitis susidraugavo su Aukštoelių šeima ir pradėjo perdaug dažnai ją aplankyti. Kiek man žinoma, Aukštoeliai buvo kun. Jonaičio parapijonai.

Vieną gražią dieną kun. Jurgis Jonaitis atvažiavęs pas Aukštoelius. Aukštoelis jam nepasirodęs, bet palindęs po "lunčė," kaip girdėt žmones kalbant. Kunigėlis neradęs savininko namie, prašęs ponios Aukštoelienės išsigerti. Ir jiedu susėdė ant lunčės ir pradėję gerti (turiu priminti, kad pas Aukštoelius visada buvo galima išsigerti). O Aukštoelis, budamas po lunčėkanafka ir klausydamas, kas eina tarp jo mylimos pačiutės ir kunigėlio, išėjo iš kantrybės, kaip p. Aukštoelis pasakoja, ir išlindęs pradėjo ant savo moters bartis, kad yra gėda ir negražu taip daryti su šventu žmogumi. Cia kun. Jonaitis, esą, jau įsidrąsinęs budamas pradėjo perkalbinti Aukštoelį: girdi, tu nesibark ant savo moters. Aukštoelis budamas perimtas piktuom, užtraukė per veidą kunigui Jonaičiui, kaip Aukštoelių šeimyna pasakoja. Kun. Jonaitis pradėjęs prašyti, kad daugiau jo nemuštų, girdi, prižadėjęs duoti Aukštoeliui pinigų, kiek tik tas reikalauja. Aukštoelis tuojau ir pareikalavęs, kad kunigas duotų jam pinigų. Kun. Jonaitis išsiėmęs dešimt dolerių ir duodęs

Aukštoeliui, kuris pamatęs, kad tai yra tik dešimt dolerių, vėl užvežęs kunigui per ausį, pareikšdamas, kad jo moters bučkis yra daugiau vertas, negu dešimt dolerių.

Škart Aukštoelis taip skaudžiai kunigui užtraukęs, kad kun. Jonaitis pradėjęs skaityti jau šimtinėmis. Girdi, sakąs, duosiu šimtą-du-tris-penkius, duosiu tukstančių dolerių. Kaip tiktai kun. Jonaitis pasakęs tukstančių, tai Aukštoelis pasakęs, duokš pinigų. Kun. Jonaitis parašęs jam čekį ant tukstančio dolerių. Bet kunigėlis paskui pinigų banke sustabdė. Aukštoelis, negalėdamas išimti iš banko tukstančio dolerių, paklausė per telefoną kunigo Jonaičio kame priežastis? Kunigas pasakęs ateiti pas jį, kaip viena per pietus, kur jis gausias reikalavjamą sumą pinigų. Aukštoelis, esą nemanydamas nieko blogo iš kunigo pusės, taip ir padaręs. Kun. Jonaitis gi laukė Aukštoelio jau su policija. Aukštoelis pribuvo į kun. Jonaičio kleboniją paskirtu laiku. Jonaitis pradėjęs jam pinigų skaityti. Girdi, štai one hundred, two ir tt. Cia netrukus policija pradėjęs Aukštoelį mušti ir taip baisiai sumušė, kad žmogus turėjo važiuoti į ligoninę. Tai taip pasakojant girdėti iš Aukštoelių šeimynos ir vietos lietuvių gyven-tojų.

Dabar visi vietos lietuviai nekantriai laukia Jono Aukštoelio ir kun. Jonaičio teismo. Pamatysime, kurioj pusėje ras teisybę prisaiškintieji teisėjai.

M. L. Daukentis.

BRIDGEPORT, CONN.

Bridgeporte kartas nuo karto apsirėiškia nesuipratimai. Musų klebonas pradeda naudoti progą, kad išmėginus savo galę prieš laisvesnių įsitikinimų žmones ir juos persistatytį bažnyčios priešais. Jis naudoja sekančios priemone: Kadangi prie vietinių pašelpinių draugijų priklauso įvairių pažvalgų ir partijų žmonių ir pasimirus draugijų nariams per jo šeimynos narius yra pageidaujama palaidoti mirusį su bažnytinėm apeigom, kur draugijų įstatai reikalauja patarnauti mirusiam nariui, kaip tai grabo nešti į bažnyčią ir į kapines ir panašiam reikalui esant. Tą priderystę turi atlikti kiekvienas draugijos narys iš eilės, nežvelgiant kokio jis tikėjimo ar partijos nebutų ir atlikti ją pagal pamirusio nario šeimynos reikalavimą.

Dėl to įvyko tokių atsitikimų, kad graba, nešant į bažnyčią priešingo tikėjimo ypatom, buvo kunigo užprotestuota ir ne išleista tokie žmonės į bažnyčią, nors tie savais reikalais visai nekreiptų į bažnyčią atydos. Bet, kad Draugijų reikalai tą verčia atlikti, tai jau ir kyla klausimas. Kunigas sako savo avelėm, girdi, kad žmogus priešingo tikėjimo tai negalima leisti į bažnyčią, nes tai yra priešinga bažnyčios prisakymams.

Kadangi šis klausimas yra svarbus ir paliečia didelę dalį lietuvių, o kas svarbiausia, tai pašelpinių draugijų nariams, kurie savo užduotį atlikdami turi susitikti ir su tais nesmagumais. Paskutiniu laiku draugijoje ir klebuose iškilio klausimas, kas daryti, kad išvengus tokių nesuipratimų. Nes nariai, laisvesnio pobūdžio, nesutinka atlikti pomirtinės ir bažnyčios ratarnavimo mirus nariui, kad nesutikus kokių protestų ir neturėjus nesmagumų dėl to. Kiek man teko sužinoti, tai

Lietuvių Apš. ir Paš. Nep. Klubo vėliausiam susirinkime plačiai apkalbėjus šitą klausimą, liko nutarta visai nekreipti atydos į jokių kunigo protestus ir pasimirus nariui ir reikalaujant palaidoti su bažnytinėm apeigom ir kada kunigas sutinka jį aprupinti bažnyčia, tai jau grabo nešėjai turi būti pasiūsti iš eilės bedievis ar dievotas, nedarant skirtumo, ir nešti drąsiai "in" ir "out." O jeigu ir tada kunigas protestuos, tai palikti jam pačiam tą atlikti ir tiek, bet visai su juom nesiskaityti. Manoma, kad ir kitos pašelpinės draugijos ims klubo pavyzdį. Be abejonės musų klebonas turės daug darbo prašalinti visus bedievis iš savo šventynės.

Antras svarbesnis klausimas kyla tarpe vietos lietuvių, tai įsteigti tautiškos laisvos kapinės, kurių dar Bridgeporte nesiranda. Gal pasiseks šis reikalas įvykinti, pamirus bus vieta kiekvienam nežiurint kokio jis nebūtų tikėjimo, ar partijos, kaip kad dabar nekurius įstaiigos skirsto.

žilvitis.

MONTELLO, MASS.

Lietuvių Piliiečių Klube Komunistų revoliucija. Apmalšinti policistų lazdomis.

Jau buvo rašyta "Sandaros" 3 num. apie minėto klubo komunistų revoliuciją, kurią jie norėjo sukelti sausio 1 d. ir privertę policiją uždaryti klubo susirinkimą. Po tuom pirmininkas Jodeikis susitarė su minėto klubo "Board" direktoriais sausio 15 d. Bet sekretorius K. Novickas, komunistas, išsiuntinėjo nariams atvrites ne taip, kaip pirmininkas reikalavo. Pirmininkas buvo įsakęs raštininkui parašyti ant atviručių, kad bus nominacija naujos valdybos ir daugiau nieko, o raštininkas parašė, kad busias išdiskusavimas ir nubalsavimas ar legaliai yra išrinkta valdyba ir tt.

Pirmininkas, matydamas komunistų gudrią politiką, pasiėmė policistų ir nuėjo atidaryti susirinkimą minėtą dieną. Atidaręs, energingai pareiškė, kad šis susirinkimas yra šauktas vien nominacijos tikslu ir suspendavo minėtą atviručių prasme. Tuli komunistai, matyt bijodami pakliuti policijos rankose, buvo prirengę nesuipratusių narių kelti truksmą. Šį kartą policinonai nebeprašė laikytis nors penkias minutes šaltai, kaip kad pirmiau, sausio 1 d., bet stvėrė už apykaklių truksmadarius ir išmetė per duris. Komunistai norėdami savo atsiekti, tulas skaitlius jų sustojo ir išėjo laukan. Bet pamatę, kad policinonai neareštavo, tai ir vėl sugrįžo. Pirmininkas perskaitė iš rašto parlamentariškas taisykles ir taip pat perskaitė skundus ant komunistų ir paskelbė pagal konstitucijos, kad suspenduoja tuos narius kandidatuoti į valdybą. Taip pat pareiškė, kad po skundų yra pasirašę 70 narių. Tada komunistai pradėjo reikalauti diskusijų ir kelti truksmą. Pribuvo ir policijos šaržantas, kuris davė įsakymą policijai areštuoti truksmadarius. Policistai pataikė du komunistų, Stanislovą Smith - Smatkauską ir Petrą Pagajų. Paskui komunistai apsiramino. Mat, komunistai pamane, kad jau viskas gerai, metė iš kitos pusės patys "daryti tvarką." Pirmininkas atsistojo ir vietoj laikinojo raštininko bolševiko K. Novicko, paprašė užimti raštininko vietą Adomą Jezukevičių, dar Sandarietį. Tada klubo maršalka, bolševikas, pribėgo prie Jezukevičiaus ir pareikalavo pasitraukti nuo raštininko vietos. Jezukevičius atsiskakė tai padaryti, pareikšdamas, kad jis yra čia pa-

kviestas per pirmininką. Tada maršalka Piliपाuskas bandė atimti iš jo stalą. Jezukevičius pašaukė policinoną ir paaiškino dalyką; policistas pagriebė Piliपाuską už kalnieriaus ir paklausė, kas tu toks? Tas atsakė, esąs maršalka. Paskui paklausė bolševiko, ar jis yra pilietis. Jezukevičius pranešė, kad bolševikas nėra pilietis; tada policistas užvertė komunistui "overkotį" ant galvos ir suareštavo. Prasidėjo vėl truksmas ir tuom sykiu suareštuota dar septyni. Iš viso suareštuota devyni ir turės stoti prieš teismą.

Nominacija įvyko, bet komunistai prakišo. Dabar jie skelbia, kad buk tai buvę nelegališkai ir tt. Rinkimai bus sausio 29 d. Apie rinkimų pasekmes ir teismo pranešiu vėliau "Sandaros" skaitytojams.

Lietuvis pilietis.

NORWOOD, MASS.

Munšaino aukos.

Munšainas čia labai prasipalatinęs. Viena lenkė moteris nuo jo iš proto išėjo, dabar atsidurus pamišėlių namuose. Taip pat vienos lietuvių šeimynos, J. Žemaičių, moteris sukvaillavojo; ir ji randasi pamišėlių namuose. Vyras paliko su trimis vaikais, kurių mažiausias yra tik keturi mėnesių amžiaus. Šios moters netekimo proto priežastis tikrai nežinoma, nes žmonės taip ir kitaip kalba.

Čia randasi Keistučio pašalpinė draugija, prie kurios priklausę įvairių pažvalgų žmonių. Sandariečių prie jos mažai tepriklauso. Dabar buvo jos valdybos rinkimas šioms metams. Prieš rinkimus bolševikai nėrės iš klabo, kad laimėti rinkimus; vargais negalais jiems pavyko. Bet tas mažai reiškia, nes draugystė yra apsaugojus nuo bolševikiškos diktatūros. Bolševikai jau kelis sykius bandė panaudoti savo diktatūrą, bet vis gavo per nosį. Taip pat bus ir ateityje.

Reikia atiduoti kreditas Sandariešiams ir kitiems, ypač J. Pėžai, kurie gerai bolševikėlius pakedena, įvayrdami juos net į kinkų drebejimą. Čia randasi tulas J. Pakarklys, kuris bolševikams labai pataikauja. Jis yra minėtos draugystės raštininkas. Bet kai kada jis esti tokiame stovyje, kad tenka draugystei išrinkti laikinas sekretorius. Bet bolševikams Pakarklys patinka.

Giirdėti, kad vietinis kunigas rengias kišti savo nagus prie šv. Katrynos pašalpinės draugystės, kuri yra išbuvęs laisva per dešimt suviršum metų. Mat ši draugija turi savo kaseje apie 700 dolerių ir nemažai narių.

Perkunas.

BRIDGEPORT, CONN.

Iš ALTS. 15 kp. darbuotės. Metiniam susirinkime sausio 13 d., dalyvavo skaitlingas burys narių, kur likos aptarta daug svarbių reikalų. Tarpe svarbesnių reikalų liko apkalbėta ir buvusio "Sandaros" red. Šliakio byla su kun. Garmu. Tarp narių pasirodė pilnas noras remti savo organizacijos reikalai ir apginti teisybę ir laisvės žodis. Nutarta remti šitas reikalas, kiek tik išgalint, moraliai ir pinigaiškai.

Kadangi tai yra vienintelė mūsų pareiga apsiginti mūsų idėjas ir sykiu apginti ir mūsų tautos pažangesnę spaudą, kurią klerikalai stengias pasinaudoti panaudodami įvairius budus. Bet kiek tenka patirti, tai šį sykių jiems dar nepavyks tas atlikti. Šiame susirinkime perorganizuota kuopos valdyba, 1925 metams, iš sekančių ypatų: Pirm. A. Gecius, Vice-pirm. B. Vydušas, Fin. Rašt. J. Gecius, Prot. Rašt. Aug. Sapięga, Išd. M. Bakunas, Org. D. Stasiunaitis.

Taipgi visi pasižadėjo aktyviai darbuotis kuopos ir visos

organizacijos bei partijos gerovei.

Korespondentas.

DETROIT, MICH.

TMD. vakarėlis.

Sausio 10 d. TMD. surengė vakarėlį, kuris atnešė pelno \$1.80 (?). Buvo garsinta, kad vakarėlis rengiamas su pamarginimais, bet nieko panašaus ten nesimatė. Čia noriu priminti keletą dalykėlių, kurie, aš manau, bus svarbūs vietos lietuviams.

Buvo garsinama, kad viršmėnėtam vakarėlyje bus duodamos trys dovanos tiems, kurie pašoks geriausiai lietuvišką valcą, polką ir sukčinį. Ir tas dovanas laimėjo du vaikai: vaikas nedaugiau devyniolikos metų, mergina — šešiolikos, ar gal penkiolikos metų. Tie vaikai juk nėra matę kaip jie galėjo laimėti dovanas? Paskui kada buvo paklausta dėlko jiems atiduotos dovanos, tai komitetas pareiškė, kad, girdi, jie gerai šokę angliškai, tai jiems ir atiduota. Negerai taip daryti; patartina laikyti teisybės.

"Sandaros" Korespondentas

MEDWAY, MASS.

Darbai gerinasi.

Fabvon Vilnonė audyničia trys mėnesiai atgal buvo sustabdžius naktinį šiftą. Sausio 12 d. vėl ją paleido dirbti. Darbininkai apsidžiaugė, kad vėl galės dirbti. Bet iš kitur atvykusiam sunku darbas gauti.

Lietuvių čia randasi apie septynioliką šeimynų. Nekurios šeimynos skaito net po kelis laikraščius. Tačiau daug jų jokių neskaito; kaip jiems pasiulau užsirašyti, tai išgirsti, kad vieni neturį laiko, kiti nemoką skaityti.

Daugelis lietuvių čia girtuokliauja. Kartą vienas tiek prisigėrė, kad beidamas namo sugriuvo į sniegą, kur butų gal ir sušalęs, jei nebutų pasitaikęs su automobiliu žmogus, kuris parvežė jį namo.

Sandarietis.

NORWOOD, MASS.

Tėvynės Mylėtojų Draugijos 36 kuopa, laikytame savo metiniam susirinkime sausio 14 d. vienbalsiai nutarė per laikraštį paraginti TMD. Nauj. Ang. Aps. valdybą suaukkti Apskričio suvažiavimą.

Kuopos Valdyba:

Pirm. J. Durdulis, Sekr. P. Wetta, Kas. J. Peža.

Sandaros Kp. Veikimas.

LOS ANGELES, CAL. ALTS. 72 kp. Valdyba.

Mūsų vietinė kuopa laikė mėnesinį susirinkimą, kuriame tapo išrinkta 1925 metams nauja valdyba. Valdybon įeina geriausios vietos darbuotojos ir darluotojai. Musų kuopoj narių skaičius randasi nemažas, bet didžiūna yra mūsų jaunos moterys ir merginos, vyrai sudaro mažumą. Tat ir šių metų valdybon pateko mūsų sesučių didžiūma.

Naujoji valdyba susideda iš sekančių ypatų: Pirm. Grace Malinauskienė, Vice-Pirm. D. Dumša, Prot. Rašt. Ona Paradnikienė, Fin. Rašt. Marė Milerienė, Išdin. Natalija Dumšienė; Organizatorės: Magdalena Ambrazienė ir Cicilija Šilienė.

Los Angeles kuopa nors dar yra jaunutė, bet veikimu savo, gali stoti kompeticijon su didėlėmis ir senoms kuopoms. Kuopoj yra gerų veikėjų kaip moterų taip ir vyrų, žodžiu sakant, mūsų kuopa turi visus geriausius lietuvius ir trumpoj ateity Sandariečių eilės dar padidės. Auksiniame Konteste kuopa su priešakyje gerb. O. Paradnikienės yra pralenkus kitas kuopas.

Yra viltis, kad naujoji valdyba šį metą dar labiau padidins kuopos veikimą.

Reporteris.

CHICAGO, ILL.

Pranešimas.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 75 kuopos metinis susirinkimas įvyks trečiadienį 7:30 val. vak., sausio 28 d. "Varpo" redakcijos kambaryj, 3251 So. Halsted St. Visi nariai malonėkite butinai atsilankyti į susirinkimą. Taipgi nepamirškite atsivesti į susirinkimą draugų bei draugių prisirašyti prie Sandaros.

Pastaba: malonėkit nesivėluoti susirinkiman, nes paskirtu laiku bus atidarytas. Todėl, kad turim daug svarbių reikalų apsvarstymui.

V. F. Andrulis.

PRASŪMAS.

Philadelphijos Lietuvių Krikščionių Sąryšis savo metiniame susirinkime sausio 4 d. 1925 metų, tarp ko kito, svarstė, kaip pagerbus atmintį didvyrių (kurių vardai yra surišti su 1924 metais), istoriko Simano Daukanto; Dr. Vinco Kudirkos, autorio musų tautinio himno ir profesorio Kazio Bugos, musų garsaus kalbžinio ir žodynų rašėjo. Ir Sąryšis tą klausimą apsvarstęs, vienbalsiai užgėrė melsti Lietuvos Vyriausybės — Prezidento, Ministerių Kabineto ir Seimo, kad būtų išleistas atminimui serijos pašto ženklelių su paveiksmais viršpažimėtų didvyrių, kaip kad daro visos kultūrinės tautos ir valstybės pagerbdamos savo užsitarnavusius, prakilnius didvyrius. Ir Sąryšis, žinodamas, kad visi gerbia tuos musų tėvynainius, kreipias prieš visų, be skirtumo pažvalgų taip išseivioj, kaip ir Lietuvoj ir prašo, kad jei Sąryšį moraliai paremtų tame užnamyme, kad prašytų Lietuvos Vyriausybės, kad tokie pašto ženkleliai būtų išleisti.

Ph. L. K. Sąr. Presos Komisija.

Redakcijos Atsakymai.

Žemaičių Petruj, Lietuva. Ačiu už "Iš Didžiojo Karo Atsiminimus." "Sandarą" siuntinėsimė Tamstai. Prašome dažniau mums rašinėti.

B. Blinstrubui. Ačiu už atmintį. Kodėl daugiau Tamsta nebandai rašinėti? Prašome.

TMD. 36 kp. Valdybai. Tamstoms nepritinka velti į politiką TMD. Netalpinsime.

Sandariečiui, Medway, Mass. Ačiu už žinutę. Prašome dažniau rašinėti.

Suvalkinei, Norwood, Mass. Sunaudosime prie pirmos progos. Ačiu. Rašinėkite dažniau.

KAUNAS.

Provincija laimi. Teko patirti, kad Lietuvos Raudonojo Kryžiaus VI loterijos pirmųjų 2-ju klasių stambiausieji laimėjimai teko daugiausia provincijai. — 1-os klasės vyriausį laimėjimą — 4000 litų išlošė Raseinių piliiečiai: Žemės Ukio Mokyklos Vedėjas p. Klemensas Skabeika ir Darbininkų Koperatyvo tarnautoja p. Katkauskienė.

Š. m. gruodžio 20 d. įvykusio II-os klasės lošimo vyriausis laimėjimas — 4000 litų teko bilietui Nr. 14069, kurį pardavė Kedainių Paštas. Kas jį nupirkto tarpu nėra žinių.

Kaunui teko taip pat nemaža laimėjimų, bet smulkesnių.

KAUNAS. Bedarbių gelb. komitetas pradėjo išdavinėti bedarbiams korteles gavimui kooperatyvuose duonos.

MOTERŲ SKYRIUS

SEIMYNOS LAIMĖ IR IŠ-AUKLĖJIMAS.

Kiekvienas, kuris tik tēmija realų žmonių gyvenimą, gali matyti, kad šeimos laimė, jos išauklėjimas ir abelna žmonių pirmynžanga priklauso nuo moterų. Nes moteris-motina yra tas branduolis, apie kurį sukasi visa pasaulio civilizacija. Nors daug kas užmeta, kad moteris nėra nuveikus didelių darbų pasaulyje, ir tų kurios bent kuom atsilygmėjo yra labai mažas skaičius palyginant su vyrais, tačiau neatšizvelgiama į tai, kad visos tos moterys atsilygmėjo, kurios užaugino ir davė pasauliui tuos dvasios galiūnus, kurie raše, studijavo, tyrinėjo įvairias mokslo šakas ir tiek gamtos paslapčių atidengė, kuomi padarė daug gero žmonijai. Gi, pati moteris negalėjo save pašvesti tyrimui gamtos paslapčių bei rišimui kokio gyvenimo klausimo, nes ji buvo užimta židiniu namų. Ant ra moteris nebuvo prileidžiama prie tų mokslų, prie kurių vyras galėjo liuosai prieti. Jeigu moteris būtų buvus lygiai prie visko prileidžiama, kaip vyras, būtų turėjus tą pačią progą studijuot įvairias mokslo šakas, tai gal ir moteris būtų pasižymėję išradimais bei atidengimais naujų mokslų nemažiau už vyrus.

Kada mes skaitome pasižymėjusių žmonių biografijas, veik visados randame juos minint savo motinas, kurios įskiepjo jiems vienokią ar kitokią kiltą ypatybę, įauklėjo tvirtą valią ir davė inspiraciją nuveikt didelių garbingus darbus ir užsipelnyt sau amžiną garbės vainiką.

Mum Lietuvos Istorija kalba apie garbingus jos kunigaikščius — Gedemino sunus, Algirdą ir Keistutį. Keistutis vedė sau už moterį Birutę tikro žemaičio bajoro Vidiminto dukterį, kurią mūsų dainiai apdainuoja: skaitėia išmintinga, kuri užaugino Vytautą, karžygį garsingą. Žinoma, jeigu Biruta nebūtų buvus išmintinga nebut turėjus to dvasios skautumo, tai nebutų užauginus taip garbingo sunaus. Keistučio brolis Algirdas buvęs vedęs Tvėro kunigaikštystę Julijaną, kuri buvo atsidavusi tuomlaikiniam pokiliam, girtuokliavimui ir ištvirkimui ir todėl jų sunus Jogielas buvo silpnaroprotis, dvasioj nupuolęs, kerštininkas ir žmogžudys. Visur, kur tik neieškosim, atrasim motiną kalną išauklėjime garbingų ir blogų žmonių. Nuo motinų priklauso netik garbingų žmonių išauklėjimas, bet ir šeimos laimė. Jeigu moteris bus padori, širdinga, darbšti, sumani namų šeimininkė, mokės ekonomiškai ir gerai pagamint maistą, tai kad ir vyras mažai uždirbs, ar bus kokis apsilėdęs, linkęs prie stiklėlio; vistiek tokioj šeimynoj bus tvarka: kiekvienas daiktelis nors prastas, pigus bus savo vietoj, šeimyna bus švariau geriau aprenpta, geriau pavalgydinta, bus sveikesnė laimesnė ir užrugs naudingesnė sau ir žmonijai, negu ta, kurios tėvas ir gerai uždirbs ir bus gana pavyzdingas žmogus, bet jeigu motinų bus apsilėdus storžievė, egojistė rupinsis tik apie parėdus, pokylius ir nenaudingus išėjimus, nemokės namų ruošos, ypatingai gaminimo maisto, tai namai bus nepatraukiantai.

Juzė.

MERGINŲ IR MOTERŲ PSIKOLOGIJA. Raudona skrybėlė.

Kaip kur ir kai kurios merginos bei jaunos ir smarkios moterys nešioja raudonas skrybeles. Dėlko jos tai daro? Dėlto, kad atkreipus vyro domę. Jei nori merginą daugiausia užgauti, tai nę pažiūrēt į ją nepažiūrėk. Juo daugiau tu ją ignoruosi, labiau ji tavimi interesuosis ir dėlto save kankins. Merginai ir pilnai moteriai labai patinka, jei daug vyrų užmeta ant jos akį. Juo jų daugiau, to jai smagiau. O kad raudona skrybėlė jai pagelbsti, todėl ji ir dėvi raudoną.

Aukštos kurkos.
Kam moterys nešioja aukštom kurkom čeverkykus? Kam jos nešioja, ypač kuomet tas joms daro neparankumo ir nesmagumo? Jos nešioja aukštom kurkom čeverkykus dėlto, kad jos mėgsta aukštus vyrus. Moteris turinti žemą vyrą, nešioja aukštom kurkom čeverkykų.

Mykimas praeinant.
Dėlko merginos prasilenkdamos pro vyrą arba juokiasi arba ką balsiai šneka? O kad viena, tai sumykia? Dėlto, kad praeinantis vyras jas, arba ją interesoja. Jei tik mergina sumykia tau ją prasilenkiant, tai gali ją pasiekti ir užkalbinti. Pamatysi, kaip greitai ji bus tau atsidavus visa širdimi. Vyras turētų tai žinoti.

Vėjų Sesuo.
KLAUSIMAS.
Artistė Vėjų Sesuo rašo: "Gerbiama Moterų Skyriaus redakcija: Labai prašau tamstų pakelti savo skyriuje klausimą, ar vyras gali vestis, kuris teuzdirba tik keturiasdešimt dolerių į savaitę? Ar jis galētų išmaitinti šeimyną? Aš norėčiau, kad moteris išsireiktų tuo klausimu. Taippat norėčiau išgirsti, ką merginos mano apie tai?"

Labai geras klausimas. Nes šeimos daznai priklauso nuo vyro algos. Todėl šiomi yra kviečiamos moterys ir merginos išreikti savo nuomones šiam skyriuje. Prašome rašyti k trumpiausiais. Galima lengvai viską pasakyti vienam puslapyje. Rašykite visos moterys ir merginos, kurios tik mokate pasirašyti savo pavardę. Atsakymus pradėsime talpinti už trijų savaičių nuo dabar.

PRANEŠIMAS LIETUVIŲ SPAUDAI.

Pastaruoju laiku Amerikos spaudoje pasirodė žinių, kad susekta nelegalis emigrantų gabenimas į Jungtines Amerikos Valstybes. Ištyrus tą dalyką, pasirodė, kad esanti ištisa sistema, rišanti Kauno agentus su kai kuriomis Amerikos lietuvių agenturomis. Tam tikrais budais, išlaikius visus mūsų įstatų reikalaujamus formalumus, klasingai buvo išgaunami pasai ir leidimai iš Lietuvos Pasiuntinybės Vašingtone, kurie buvo siunčiami Amerikoje negyvenantiems asmenims, kad juos nelegaliai įvežti Amerikon.

Tiesioginiai šiame atvejuje labiausia nukentės nieku nekalti žmonės, kurie įvairių agentų suklaidinti ir sumokėję po kelius šimtus dolerių, vis tiek savo tikslo nepasiekė.

Lietuvos Respublikos Pasiuntinybė, kad apsaugoti gerą Lietuvos vardą ir Lietuvos piliečius nuo išnaudojimo yra priversta dar griežčiau laikytis pasų ir leidimų išdavimo kontrolės. Tam tikslui visų užinteresuotų agenturų ir notarų žiniai, Pasiuntinybė praneša, kad bus reikalaujama:

1-a prie pasų ir leidimų aplikacijų turi būti prisegtos apli-

kantų fotografijos.
2-a Notarai (Notary Public) savo antspaudą turi taip padėti, kad jos dalis patektų ant prisegtos fotografijos.
3-a Notarai (Notary Public) turi išpildyti atskirą priesaiką, kad pasu aplikantas asmeniškai prie jo pasirašę po aplikacija ir ant savo fotografijos, prisegtos prie pasu aplikacijos.

Tos atskiros priesaikos tekstas šitoksias:
I..... a Notary Public in and for the State of ..... do hereby solemnly swear that ..... is the same person whose photograph is attached to the application for a Lithuanian passport hereto annexed and I swear that ..... personally appeared before me and in my presence signed the application and photograph to which my seal is affixed.

Sworn by me and given under my hand and seal this.... day of..... 192....

Notary Public
Šitoji priesaika turi būti prisegta prie pasu aplikacijos.

Pasiuntinybė, atspausdinusi naujas pasų aplikacijas, praneša apie tai užinteresuotų asmenų žiniai.

Liet. Respub. Pasiuntinybė.

MIKO PETRAUSKO OPERETES.
Norinti įsigyti MIKO PETRAUSKO Operetes rankraštyje ir spausdintas, kreipkitės pas:
J. C. NAVADAUSKAS
125 Allston St., Lawrence, Mass.

SANDARIEČIAI, SKAITYKITE IR PLATINKITE SAVO ORGANĄ "SANDARĄ."

Proga del Visų.

Įsigyk sau Namą per mūsų prirodymą visuomet gausit pigiau kaip kitur, nepaisant kur arba, kokioj dalyje miesto, nes mes susižinom su didelėm Korporacijom. Turime Namų parduvimui visose dalyse Naujoj Anglijoj. Taipgi mes parduodame Ukes ir Lotus nežiurint kokioj Valstijoj norėtumėt. Sutaisme visokius dokumentus, Apdraudžiame (Insuriram) visokią nuosavybę.

Su viršminėtais reikalais kreipkitės pas:

M. J. KASTANT,
1348 Cambridge St., Room 4,
Cambridge, Mass.
Tel. Porter 2179
Notary Public, Constable.

Trynimas Visados Suteikia Palengvinimą!
Neatsidėkit ant riebausių mokečių, kuomet jums būtini reikalingas linimentas!
Reg. S. V. **PAIN-EXPELLER** Pat. Offs.
visuomet buvo pagelbinga gyduole. Iš yra puikiausias ir labiausiai patikėtinas linimentas, kokį tik pinigai gali nupirkti. Nėra tikrasis, jei neturi INKARO vaistabaknelio.
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Tavo Pareiga Jais Rupintis.

Madi kudiakiai negali niekuomi sau pagelbėti! Kuomet jų viduriai užkietėja, jie nežino kas jiems kenkia. Tai yra reikalus juos motinos! Prisiurėkit juos rupestingai. Prilabokite, kad jų viduriai veiktų kiekvieną dieną. Ir jei apsirėktų nors mažiausias vidurių užkietėjimas, duokite jiems BAMBINO—Kudikių Geriausį Draugą. Kudikiui mėgsta jį. Jis net prašo daugiau. Jis veikia greitai, lengvai, tikrai. Būka 35c. aptiekose ar tiesiai iš laboratorijos.
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th Street Brooklyn, N. Y.

Kolonijališkosios Dienos
Dienose Washingtono ir Lafayette: Kosciuskos ir karalius Jurgio, buvo pilnai galiojančiu paprotiu pukioms ponoms ir gražiai apsidėžiusiems vyrams papuošti savo galvas su gražiais perukais. Jei šitas paprotys galiojty ligi šiol, tai šiandien daugelis žmonių galėtų pasiepti po peruku pleiskanomis apdengtas savo galvas. Tačiau vietoje to, jie šiandien naudoja **Ruffles**
Pleiskanų mirtinąjį priešą, kuris, jei ištepė juomi galvą kasdien per savaitę ar dešimtį dienų ir vėliau tik reikalingas sulig reikalo, greitai apvalis galvos odą nuo šių erzinančių baltų lupynų; niekėjimas tuojaus pranyks ir plaukai tuojaus atgaus savo natūrali, normalį gražumą. Ruffles galima gauti visose aptiekose po 65c. butelka, arba už 75c. prisitūčiame paštu tiesiai iš dirbtuvės.
F. AD. RICHTER & CO., 104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų.
Mei laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsėnėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždėgimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptųjų ligų ir geriausių patarimus suteikiame, nuo patrukimo dėl vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, suėdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausių daktarus per telefoną visai uždyką.

D. CABITT.
100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

TELEGRAMINĖS PINIGŲ PERLAIDOS 50c.

NAUJIENOS įvedė šią stebėtiną pinigų siuntimo sistemą, kad suteiktus Amerikiečiams galimybes pasiųsti pinigų savo giminėms Lietuvoje trumpiausiu laiku, už pigiausia kainą. Kitur už tokius telegramus reikia mokėti po 4 ir 6 dolerius, o NAUJIENOS pasiunčia už 50 centų.
PINIGAI NUEINA LIETUVONĮ 3 AR 4 DIENAS
Sulyg greitumo Lietuvos pašto yra pristatomi į visas Lietuvos dalis ir išmokami greičiausiai laiku. Pinigai pilnai garantuojami ir nesant galimybių išmokėti kam reikia gražinami siuntėjui.
Štai yra litų kursas, prie kurio taipgi priskaityta 50 centų telegramo kaštai ir 25 centai pašto išlaidos:
100 litų \$11.25 400 litų \$42.50 700 litų \$78.25
200 litų 21.50 500 litų 52.75 800 litų 83.50
300 litų 32.00 600 litų 63.00 900 litų 93.75
Money orderius reikia pirkti ant vardo
NAUJIENOS
1739 S. Halsted Street, Chicago, Illinois.

Tartiečiai užsisakykite "L. Žinias" netik sau, bet ir savo giminėms Lietuvoje.

"LIETUVOS ŽINIAS"

Vienintelis Lietuvoje laisvos ir progresyvos minties dienraštis, "LIETUVOS ŽINIUS" gina Lietuvos liaudies reikalus, tvirtai stovi už žemės reformą ir stovi sargyboje obalsio: Laisva, nepriklausoma, demokratinga Lietuva su Vilniun ir Klaipėda. "LIETUVOS ŽINIUS" suteikia kasdieną naujausių žinių ir nesibijo tarti teisybės žodį. "LIETUVOS ŽINIUS" — vienintelis Lietuvoje dienraštis, kuris gina Amerikos lietuvių reikalus ir paduoda naujausių žinių iš gyvenimo mūsų išeivių Amerikoje. "LIETUVOS ŽINIUS" laikas nuo laiko yra papuošiamas karikatūromis ir pašiniais. "LIETUVOS ŽINIUS" turi specialius skyrius: "Mokykla" ir "Mokšleivių Reikalai" — skiriamus mokyklos, mokytojų ir moksleivių reikalų gvildinimui. "LIETUVOS ŽINIUS" plačiai rašo ir gina savivaldybių ir kooperacijos reikalus. "LIETUVOS ŽINIUS" plačiai išplatintas Lietuvoj ir užrubežiuose dienraštis, kuriame visos įžymesnės firmos, įmonės bei įvairūs biurai ir įstaigos skelbiaisi. KAINA: Lietuvoje mėnesiui 5 litai; užsienyje 7 lit.

"LIETUVOS ŽINIŲ" ADMINISTRACIJA
KAUNAS, Laisvės Alėja Nr. 60. Telefonas 223.

SKAITYKIT IR PLATINKIT
Seniausį Lietuvoje laikraštį, tikrą darbo žmonių užtarėją, šviesą ir susipratimą į sodžių nešančią, Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjungos leidžiamąjį

"Lietuvos Ukininką"

LIETUVOS UKININKE rasit daug naudingų patarimų, gausit atsakymų į savo paklausimus, žinių iš viso pasaulio, pamokinių, kaip geriau ukį išdirbti, mokslo straipsnių, žinelių iš visos Lietuvos, ir tt. LIETUVOS UKININKE: rašo daktarai, advokatai, agronomai, politikai ir šiaip šviesūs susipratę valstiečiai. LIETUVOS UKININKO kainą metams Lietuvoje: 18 lt., pusei metų 9 lt., trims mėnesiams 4,50 lt. Užsienyje: met. 3 dol., pusei met. 1,50 dol. LIETUVOS UKININKO vieną numerį pamatyti siunčiama dykai. ADRESAS: KAUNAS, LAISVĖS ALĖJA Nr. 60.

REIKALAUKIT MUSŲ NAUJO 1925 METŲ KNYGŲ KATALIOGO.

"DIRVA"

Mokslo, Literatūros ir Politikos Laikraštis. Išėina Penktadieniais, 8 puslapių, didelio formato visuomenės laikraštis.
Prienerata metams \$2.00
Lietuvoje metams \$3.00
[Pusei metų puse kainos.
"Dirvos" Agentura siunčia pinigus į Lietuvą ir partraukia gimines į Ameriką.
"DIRVA"
3352 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

"VIENYBĖ"

LIAUDIES UNIVERSITETAS.
Tas, kuris turi 37 metų "Vienybės" kompletus, turi namuose turtą, kurio kultūrinė vertė atstoja pagarsėjusią pas amerikonus "Five Foot Book Shelf" išleistą Harvardo universiteto prof. pagelba.
Ir kiekviename numery "Vienybės" kultūros turtas didėja eilėmis, apysakomis, mokslo straipsniais, žiniomis iš visų pasaulio kraštų ir Lietuvos.
Keturi doleriai ant metų reiškia truputį daugiau kai centas į dieną. O už juos gausite "Vienybę" kas antra diena ir džiaugsitės kas dieną.
VIENYBĖ
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

SUSIVIENJIMAS LIET. AMERIKOJ

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PAŠALPOS ORGANIZACIJA S. V., KURIOS TURTAS ARTI \$500,000.00.
Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta \$248,537.80 mirtinių. Pašalų išmokėta \$247,687.15.
SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai pilnamai nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvyne" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.
Pomirtinės skyriai — \$150, 300, 600 ir 1,000.
Pašalpos skyriai — \$6.00, 9.00, ir 12.00 į savaitę.
Platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th STREET, NEW YORK, N. Y.

Vietos žinios.

VAKARIENĖ MAKASKI PRIIMTI.

So. Bostono Sandariečiai ir Sandarietės surengė gražią vakarienių sausio 25 d., praeito nedėdienio vakare. Vakarienių buvo rengiama pagerimui bei priėmimui brangaus svečio iš Lietuvos, tai valstiečių liaudininkų atstovo Jono Makauskio. Kadangi vakarienių buvo rengiama staigu, su labai mažais išgarsinimais, tai manyta, kad žmonių susirinkimas mažai; tačiau susirinko daugiau, negu laukta. Nes stalų, kiek buvo pristatyta, neužteko ir keletui svečių reikėjo parūpinti vietas.

Vakarienių buvo su programą. Ponele Sofija Vaitkaitė, iš Montello, padainavo tris dainas, p-lė Klarai Kasparaitė palydinti pianu. P-lė Alena Kasparaitė pagriežė smuiko solo, jai akompanavo jos sesuo Klara. P-lė Žukauskaitė (maža mergaitė) gabiai padeklamavo gražias ir juokingas eiles apie senbernius.

Reikia pastebėti, kad Alena Kasparaitė, nors dar labai jauna, jau gali gerai griežti smuiku. Jei ji lavinsis ir toliau, tai iš jos galės išeiti gera smuikininkė. Apie ponele Sofiją Vaitkaitę nereikia daug sakyti, ji Naujojo Anglijos gerai žinoma dainininkė. Jos balsas jau gerai išlavintas ir matytis klausyti.

Iš vietinių buvo pakviesti trumpai išsireikšti Lekys, Dragažius, Mockus, Iviene, Ivās, Čekanauskas, Tuly ir k. Visi kalbėjo trumpai.

Svečias J. Makauskis kalbėjo ilgiau, apie keturiasdešimt penkias minutes. Jisai papasakojo daug svarbių dalykų apie Lietuvos padėtį. Bet baigdamas priminė, kad jis tik mažą dalelę tepasakęs to ką turi apie Lietuvą pasakyti. Ateinantį sekmdienį rengiamos jam prakalbos So. Bostone, kur jis prisizadėjo daug daugiau dalykų apie Lietuvą papasakoti. Dalyviai labai įdomavosi svečio prakalba.

Vakarą vedė senas vietos Sandariečių veikėjas Norkunas. Vakarienių dalyvavo keletas ir apilinkės veikėjų, kurių tarpe buvo ir plačiai žinomas Sandariečių veikėjas Gotautas, iš Worcester. Koresp.

PASKAITOS!

Paskaitos prasidės vasario pirmą dieną, tai yra ateinančio nedėdienio vakarą, 7:30, "Sandaros" svetainėje, 327 E gatvė.

Pirmutines dvi paskaitas suteko duoti daktaras Jakmauš (Jakimavičius) apie sveikatą, tēmoje: "Nuo kudio iki suaugusio žmogaus."

Jo antros paskaitos tēma bus: "Paprastos ir nepaprastos ligos, kaip nuo jų apsisaugoti, ir kaip susirgus užsilaikyti."

Šios dvi paskaitos bus labai įdomios, ir begalo naudingos. Nes kam nemielia sveikata? Žmogus sveikas esi pats turtas, užpuolė liga ir tau nieks nemielia, o vienok, anot daktaro Jakimavičiaus, jei nevisos, tai bent dauguma ligų galima apsisaugoti, ypač vidur amžiuje, jei tik mes žinotume kaip.

Po paskaitos bus leista duoti klausimai, ar tai iš tēmos, ar iš savo asmeniškų patyrimų. Šiuose vakaruose pasizadėjo dalyvauti pp. Bulskis ir Zinkevičius, gerai žinomi dainininkai, jiems palydės ant piano panelė A. Bratėnaitė.

Ižanga dykai.

Paskaitų Komisija.

ZODIS APIE PATĮ PRELEGENTĄ.

Daktaras Jakimavičius, savo profesijoje aukštai stovi tarpe Bostono daktarų ir turi didelį prestižą tarp Bostono įžymių svetimtaučių.

Jis turi ilgą, gražų ir garbingą rekordą, su daugybę rekomendacijų, pagyrimų, diplomų, nuo pat savo jaunų dienų. Jis buvo vienas pirmutinių lietuvių, kuris baigė So. Boston high school ir toje mokykloje budamas kedetu, savo darbštumu ir gabumu buvo aukščiausiu komandieriu, turėdamas majoro rangą. Vėliau buvo tos pačios mokyklos alumnų prezidentu. Jis taipgi, su daktaru Matulaičiu buvo vieni pirmutinių lietuvių daktarų So. Bostone.

1912 metais baigė Taft Medical College ir gavęs daktaro laipsnį, per penkis metus Carney ligoninėj praktikavo chirurgijos departamente ir taipgi Mass. Valstijos Milicijos Medicinos Departamente. Jis yra specialistas vaikų ligų, ir Carney ligoninės štabo narys, kur utarninkais, subatoris ir ketvergais po pietų egzaminuoja vien tik vaikus. Jis duoda lekcijas Carney ligoninėj jauniems daktarams ir slaugėms (nursėms) iš kudio ligų srities.

Daktaras Jakimavičius yra tarybos narys Mass. Valstijos Daktarų draugijoj. Narys Amerikos Daktarų Sąjungos ir Lietuvos Daktarų Draugijos. Jis taippat priklauso beveik prie visų lietuviškų draugijų So. Bostone ir prie daug svetimtaučių draugijų. Jis yra aukavęs be skirtumo lietuvių reikalams ir fondams ir yra pirkęs Lietuvos Laisvės Paskolos Boną už šimtą dolerių.

Nežiurint visų tų daugybę užsiėmimų daktaras Jakimavičius, eidamas mokslą visą laiką, apie 12 metų aptiekoriavo.

Vieta ir laikas neleidžia daugiau apie daktarą rašyti, nors toli gražu da ne viskas apie jį paminėta.

Garbė lietuviams turėti tokį gabų ir įtekmingą žmogų.

Paskaitų Komisija.

SANDARIEČIŲ KONFERENCIJA.

Praeitą sekmdienį, "Sandaros" svetainėje įvyko Naujosios Anglijos konferencija, kurioje dalyvavo skaitlingas būrelis apilinkės Sandariečių veikėjų. Konferenciją atidarė Centro Sekretorius V. M. Čekanauskas, perstatydamas konferencijos tikslą. Pirmininku išrinktas So. Bostono žymus veikėjas Tuinila, vice-pirmininku Pečiulis, iš Norwoodo, raštininku Pēža, taippat iš Norwoodo.

Konferencijoje buvo plačiai apkalbėta keletas svarbių klausimų. Iš valstiečių liaudininkų atstovo J. Makauskio referavimo paaškėjo, kad klerikalai veda Lietuvą pavojingon padėtin ir todėl būtinai reikalinga gerų tėvynainių bendras veikimas ir pastangos, kad pastojus kelią "krikščionių - demokratų" savivaliavimui Lietuvoje.

Konferencija baigė su dideliu upu. Dalyviai pasizadėjo vykinti savo kolonijose tai, kas buvo nurodyta šiame susivažiavime.

"DIVORSAS."

Praeitam "Keleivio" numeryje rašoma, kad buk gerb. A. Bačiulis gavo nuo Gabijos "divorsą." Tai neteisybė.

Iš mum nežinomos priežasties Gabijos Choron nesurinko gagnetinai dainininkų, tai ir buvo sustabdytas tolimesnis veikimas.

M. D. Draugijos Gabijos Organizatysis Komitetas:

P. Apšiega,
A. Bendoraitis.

DIDELĖS PRAKALBOS.

Vietos Sandariečiai rengia didelės prakalbas vasario pirmą dieną, Lietuvių svetainėje valstiečių liaudininkų atstovui J. Makauskiui. Bostoniečiai nepamirškite atsilankyti ir išgirsti, ką turi pasakyti tik atvažiavęs

svečias iš Lietuvos apie mūsų tėvynę.

SAJUNGIEČIŲ VAKARAS.

Praeitą nedėdienį Parapijos Salėje Sajungietės moterys surengė vakarėlį, kuriame kalbėjo kun. Urbonavičius, kun. Stralauškas ir kun. Garmus. Pirmieji du kunigai Urbonavičius ir Stralauškas kalbėjo dženteloniškai, bet kada pradėjo kalbėti kun. Garmus, tai ir rimtesniems katalikams buvo neajuku buti svetainėje. Kada jis pradėjo karščiuotis ir plusti kitaip nęstancius žmones, tai tuoj pasigirdo pas rimtuosius katalikus kūdės, kad, girdi, taip nerimta ir nevieta čia kalbėti. Keletas katalikų pamatė, kad jo kalba nėra jokis pamokinimas, bet pludimas kitų, užsidėjo kepure ir išėjo laukan iš salės. Jis įsikarščiaavęs rėžė, kad, girdi, katalikė moteris arba katalikas neprivalo duoti savo šventą ranką bedieviui ir pagalios padarė tokį išvedimą, kad katalikei moterei geriaus butų atskirti nuo savo bedievio vyro, jei jis tokiu yra, negu kad su juo sykiu gyventi. Taipgi vadinamus bedievius ir bedieviškas organizacijas išvadino gyvatėmis ir gyvačių lizardais. Rep.

NEPRAŠYTAS ISSISPAVEDOJO.

"Darbininko" redaktorius visai neprašytas išsispavėdojo ne klebonui, bet "Sandaros" redaktoriui! Jis savo gazetios 10 num. aiškinasi, kad, girdi, neteisingas saulės užtemimas, kurį jis paskelbė savo vierniesiems yra ne jo kaltė, bet tai jam pasakė kokis tai laikraštis, ar kas kitas ir sykiu kviečia "Sandaros" redaktorių, kad jis pas jį ateitų ir persitikrintų, jog tai kitas apie tai sakęs ir jis paskelbęs.

Tame ir yra bėda su tokiais redaktoriais, kurie savo viernuosius informuoja ne su žinojimu, bet su žmonių pasakoms arba paskalais. Juk neseniai buvo tie laikai, kad šventraštis ir kunigai

žmonėms aiškino, jog žemė yra paplokšti kaip plynas arba pajus. Vadinasi, sulyg tokio aiškinimo taip išėjo, kad jei tik žemė kryptelėtų, tai viskas, kas tik ant jos yra ir nušliaužtų kaip plynas nuo skaurados! Kol bedievių mokslas neatidengė, kad tokis pasakymas yra nesamone ir kad žemė yra apvali, tokios rušies pasakams tų pranašų pasekėjai tikėjo. Jie, vadinasi, tikėjo kitų pasakymui, bet nežinojimu, taip kaip ir "Darbininko" redaktorių apie saulės užtemimą.

Aš nei kiek nesistebiu, kad minėtas redaktorėlis ir išsispavėdojo, nes gal jis pamanė, kad saulės užtemimas ims ir pavirs į "Sudną Dieną," tai nejaugi atstosi prieš Aukščiausio Teisėjo akis save neapsiklynijęs.

Kaslink pasiūlytos penkinės, tai antra "Darbininko" redaktoriaus nuodėmė. Kelios dienos jis skelbė, kad reikia mušti bedieviams į skaudžiausią vietą tai į kišenių, o čia jau pamiršęs nori pripildyti bedievio kišenių! Argi tai ne suklaidinimas viernųjų? Pertaigi aš patarčiau "Darbininko" redaktoriui tą penkinę atiduoti ne "Sandaros" redaktoriui, bet ant "afieros" kad gauti atleidimą už neteisingą informavimą savo viernųjų.

Girkalniškis.

JUSKA PAGULDĖ AMERIKOS ARMIJOS ČAMPIJONĄ JOE MALCEWICZ DU SYKIU IŠ TRIJŲ.

Mūsų čempionas Franas Juška ir vėl pasižymėjo. Jis paguldė du sykiu iš trijų Amerikos armijos čempioną Joe Malcevicz, kurio per paskutinius keturis metus niekas neįstengė paguldyti. Dabar angliški laikraščiai apie Jušką rašo didžiausius straipsnius, kaip apie busiantį pasaulio čempioną. Kai kurie angliški laikraščių redaktoriai reikalauja, kad dabartinis pasaulio čempionas Wayne Munn duotų progą Juškai su juo persiminti už pasaulio čempionatą.

NEPAPRASTAI SVARBIOS PRAKALBOS!

Rengia Sandaros 7 ir 78 kuopos Pirmu Kartu kalbės Valstiečių Liaudininkų Atstovas

Jonas Makauskis

Nedėlioje, Vasario 1 d., 1925

LIETUVIŲ SALEJE,

Kampas E ir Silver Sts., So. Boston, Mass.
Svetainė atsidarys 2:00 val po pietų, kur grajis So. Bostono Lietuvių Orchestra. Gi Prakalbos prasidės 2:30 val. po pietų.

Šios Prakalbos bus vienos iš nepaprastų So. Bostono ir apilinkės lietuviams. Jonas Makauskis yra atkeliavęs pas mus kaip Valstiečių Liaudininkų Atstovas. Jis buvo Steigiamojo Seimo Sekretorius, vėliau Seimo Narys ir visą laiką Valstiečių Liaudininkų Centro Komiteto Narys. Jis visą laiką buvo Lietuvos Valstybės Politikos sukuryje, pertaigi jam visa teatinė politika yra aiškiai žinoma, kurią mums išdėstys. Į šias prakalbas atsilankę išgirsite nepaprastai svarbių dalykų, kuriuos mes nei per spaudą nei žodžiu nesame girdėję. Tad kviečiame visus ateiti ir išgirsti šias taip svarbias prakalbas.

Taipgi turime pastebėti, kad susirinkusius gerai palinksmins puikiausia So. Bostono Lietuvių Orchestra, po vadovystės Juozo Kumža.

Visus kviečia RENGĖJAI.

Tel. S. B. 2805-R.
Lietuvis Optometristas

Išgaminuoju akis priskiriu akinius ir kreivas akis atitaisau, tinkamu laiku.
J. L. PASAKARNIS, O. D.
447 Broadway,
So. Boston, Mass.

Lietuvių Drabužių Krautuė

LIETUVIAI PAS LIETUVIUS!

Vientaučiai, kad eiti pas svetimtaučius, ateikit pas mus. Mes parduodame vyriškus siutus, overkotus, marškinius ir etc. Taipgi padarome siutus ant užsakymų. Patarnavimas teisingas ir mandagus.

BROADWAY TAILORING CO.

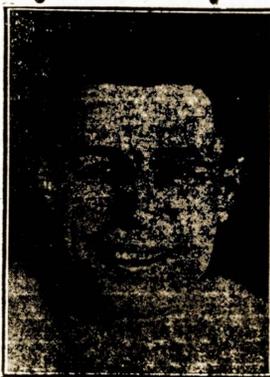
412 Broadway, So. Boston, Mass.

Šiame ketverge Juška risis su milžinu lenku.

Lenkai duksta ant Juškos, kad jis paguldė jų čempioną Stasiaką. Jie dabar išstatė prieš Jušką savo milžiną Skorski, kuris sveria 250 svarų. Jie tikisi, kad Skorskis paguldys Jušką ir iškels lenkų vardą. Bet Juška mano kitaip.

Apart Juškos su Skorskiu, tą patį vakarą Grand Opera House'j risi italų čempionas Labriola su indijonų čempionu Montour ir lenkų čempionas Stasiak su ukrainiečių tautos ir Amerikos armijos čempionu Joe Malcevicz.

Didelės Ristynės!

NAUJOSIOS ANGLIJOS ČAMPIJONAS FRANAS JUŠKA Susikibs su lenkų milžinu SKORSKY

ITALŲ ČAMPIJONAS LEONE LABRIOLA susikibs su indijonų čempionu CHIEF MONTOUR LENKŲ ČAMPIJONAS STANLEY STASIAK susikibs su Amerikos armijos čempionu JOE MALCEWICZ

Ristynės bus šiame ketverge 29 SAUSIO-JANUARY Pradžia lygiai 8:15 val. vakare. GRAND OPERA HOUSE Washington St., Boston, Mass.

Lenkai labai supyko, kad Juška paguldė jų čempioną Stasiaką, todėl dabar pasirupino pastatyti prieš Jušką kitą savo milžiną Skorsky, kuris yra jaunas ir sveria 250 svarų. Ar atsilauks Juška prieš šitą milžiną? Pamatysime ketverge.

Patarnavimas

Wm. KREIVIS Lietuvis Kriaučius Siuvame naujus Rubus pagal naujausias Madas ir taisome senus už prieinamą prekę. Adresas: 147 Windsor St., Cambridge, Mass. (5-7)

Progres Cash Market.

Bučernė ir Grošernė pardavimui. 314½ E. 8-th Street, kampas Gate St., So. Bostone. Biznis yra išdirbtas per daug metų lietuvių apgyventoj vietoj, gali biznį pirkti ir nemokantis jį vesti, nes busi išmokintas. Atsišauk virš-

Tel. So. Boston 4000.
DR. J. C. LANDZIUS - SEYMOUR Lietuvis Gydytojas. 772 Broadway, So. Boston, Mass. Valandos 9-11 2-4 6-9.

Parsiduoda Bučernė.

Geroj lietuvių apgyventoj vietoj So. Bostone. Biznis išdirbtas per daugelį metų. Priežastis pardavimo, savininkas nori eiti į kitą biznį. Sužinoti kreipkitės į "Sandaros" Adm. 327 E St., So. Boston, Mass.

Real Estate

\$750 Grino Pelno

Arba 30% į metus \$2,500 įneštų ant 3 šeimynų namo geriausioj vietoj DORCHESTER'Y, kuris turi buti parduotas šią savaitę. Rendų suvirš \$1,450 į metus, o prekė tik \$10,400.

A. IVAS

361 Broadway, So. Boston, Mass

Didelis Bargas

3 šeimynų 14 kambarių namas City Point So. Bostone parsiduoda tik už \$6,700; įnešti \$2,000.

SANDARA REAL ESTATE

V. P. Yankus, Vedėjas.

327 E St., So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 2408.

Parsiduoda pigiai

Du namai, vienas 40 šeimynų, įėjgos į metus suvirš \$21,000, išlaidų apie \$10,000, gryno pelno į metus apie \$11,000; įnešti tik \$10,000. Antras namas 5 štorai ir 18 šeimynų. Įeigu \$13,600, išlaidų \$6,400, gryno pelno \$7,200, įnešti tik \$9000. Abu namai yra beveik nauji ir turi šios mados visus įtaisymus. Norėdami daugiau žinių kreipkitės pas

A. J. NAMAKSY,

395 Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. 2340.

Bronis Kontrim

Constable, Real Estate, Visokių Apdraudimų (Insurance) Agentas,

361 W. Broadway.

Tel. So. Boston 0605

Tel. So. Boston 2483-W.

120 Marine Road

SO. BOSTON, MASS.

Naujoj Vietoj.

Geriausis So. Bostono Kustmeriškas Kriaučius vietos Sandarietis persikėlė į naują vietą. Gerbiamieji, norinti užsisakyti ant ordelio drabužių kreipkitės pas mus, o mes padarysim tamistoms pagal naujausias mados. Taipgi senus drabužius taisom, valom ir prosinam kaip vyry taip ir motery.

Mūsų antraštas tokis: A. SIMOKAITIS, 344 Broadway, So. Boston, Mass

NAUJAS

Išpardavimas

Jeigu norit sutaupyti pinigų, ateik į šį išpardavimą dabar. Žiurėk, kad užteimutų į tikrą vietą Broadway išpardavimo Krautuė, 167 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Namų Tel. Aspinwall 0870

Tel. So. Boston 3520

A. O. ŠALNA (SHALNA)

LIETUVIS ADVOKATAS.

Baigęs du Universitetu Cornell University su A. B., G. Washington Univ. su LL. B.

"Darbininko" Name (antros lubos) 366 W. Broadway, So. Boston.